5 № 13

САНОВ

саа

в!

...ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй ...рховно Соведэй, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой орган

№ 139 (6329)
ИЮЛИИН
17
ВТОРНИК
1951 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

1951 ОНОЙ ТҮСЭБЫЕ БОЛЗОРҺООНЬ УРИД ДҮҮРГЭХЫН ТҮЛӨӨ!

...үдэр И. В. Сталинда Москва горо- ...ба Московско областиин промыш- ...остиин болон транспортын пред- ...ятинуудай хүдэлмэришэдэй, инженер- ...хническэ хүдэлмэрилэгшэдэй ба ...хаагшадай эльгээһэн бэшэг мүнөө- «Правдада» толилогдобо. Советскэ ...уд болбол Москвагай ба Московско ...стиин промышленностиин амжалта- ...тухай, 1951 оной түсэбые болзор- ...ь урид дүүргэхын түлөө тэмсэлэйн- ...зорилгонууд тухай нүхэр Сталинда ...энэ.

...Москва хадаа социализмын ороной ...ица, шэнэ, советскэ эпохын туг ба- ...мүн. Москва болбол манай Эхэ ...ой тон шухала промышленна центр ...Москвагай ба Московско областиин ...мышленность манай ороной ниитэ ...мышленна үйлэдбэридэ хараатай һуу- ...ышдэг.

...сквагай ба Московско областиин ...шад бүхы советскэ арадтаяа хамта ...унизм байгуулгын сталинска прог- ...мые бэелүүлхын түлөө шэн зоригт- ...оор тамсана. Москвагай промышлен- ...ь хадаа дайнай хойтохи табанжэлэй ...сэбые тогтоогдоһон болзорһоонь нилээд ...дүүргэа. Москвагай промышлен- ...ь болбол табанжэлэй һүүлшын ...о — 1950 ондо түсэблэгдэлһэнһөө ...ү ехэ продукци үшөө 1949 ондо ...гаһан байна.

...Москвагай хүгжэлтэ тухай коммунис- ...ска партиин, советскэ правительст- ...ь, нүхэр Сталинай үдэр бүри анха- ...оролдолго гаргадагай ашаар столи- ...ба Московско областиин промыш- ...а предприятинууд продукци гар- ...лга жэлһээ жэлдэ ехэ болгоно, тэрэ- ...шанарыень һайжаруулна.

...Московско предприятинуудай эрэгтэй, ...тэй хүдэлмэришэд, инженернүүд ба ...ингүүд гүн ехэ патриотическа мэдэрэ- ...жэбтэрһэн ехэ зоригжолтойгоор ажал- ..., бүгэдэарадай социалистическэ мү- ...өөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. ...ай хойтохи сталинскэ табанжэлэй ... Москвагай ажалшад болбол ...орон дотороо үргэнөөр дэлгэрһэн ...триотическа олон эхилэлгэнүүдэй үүс- ...дынь болоо һэн.

...Парти ба правительство болбол СССР- ...арадай ажахые саашадань хүгжөөхэ ...ар 1951 ондо ехэ зорилгонуудые ... Ахажыда байгаа ресурснуудые ...һайнаар ашаглалтын үндэһэ һуу- ...ерэ арадай ажахын бүхы һалба- ...дай шэнэ хүсэтэ дэбжэлтэ хан- ...ба үйлэдбэрилгын 1950 ондо ...гдаһан хэмжээн нилээд ехээр үлүү- ...хэ ёһотой. Волга, Днепр дээрэ, Дон ...Аму-Дарья дээрэ коммунизмын агуухэ ...лгонуудые байгуулха хүдэлмэри энэ ...үргэнөөр ябуулагдажа байна.

...Эдэ ехэ ба харюусалгатай зорилгонуу- ...шиидхэхын тулада үйлэдбэриин до- ...дын резервнүүдые элсүүлхэ, манай ...хүдэлмэриин хэмжээ дээшэлүүлхэ, ...иалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэл- ...рүүлхэ хэрэгтэй болоно. Москвагай ба ...сковско областиин ажалшад Эхэ оро- ...оо үмэнэ абаһан патриотическа ...гаа мэдэржэ, нүхэр Сталинда эль- ...һэн бэшэг соогоо дээшэлүүлэгдэһэн ...уудые социалистическэ мүрысөөн- ...оролсон абана.

«...Хүндэтэ Иосиф Виссарионович! — ...бэшэг соо хэлэгдэнэ. — **Москвагай ...Московско областиин заводуудай, фаб- ...ринуудай, шахтануудай, транспортын ...предприятинуудай, нютагай ба коопера- ...промышленностиин эрэгтэй, эмэг- ...хүдэлмэришэд, мастернууд, техни- ...инженернүүд ба албахаагшад 1951 ...Гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид ...үргэхэ ба предприятинуудай хүдэлмэ- ...экономическа показательнуудые ...аруулха тухай социалистическэ ...инуудые хамтынгаа суглаанууд дээ- ...эбшэн хэлсээд, нэгэн һаналтайгаар ...».**

...Москвагайхидай бэшэг соо абтаһан со- ...алистическэ уялгануудай тодорхой ...анынь эли харагдана. 1951 ондо ...сэбһөө гадуур хэды шэнээн продукци ...гаргаха, түсэбһөө гадуур хэды шэнээн ...хахаэ, ажалай бүтээсые дээшэ- ..., өөрын үнэ сэнгые химдаруулха. ...эд ба материалнуудые гамнаха ...ямар показательнуудые туйлаха ...гаа шахтернууд, энергетигүүд, ме- ...ургнууд ба нефтянигууд, химигүүд ...машина бүтээгшэд, промышленностиин ...транспортын бүхы һалбаринуудай ...предприятинуудай ажалшад өөһэдынгөө ...уу соо заана. Предприятинуудай ...коллективүүдэй абаһан социалистическэ ...уялганууд 1951 оной гүрэнэй түсэбые ...Москва городой болон Московско облас- ...тиин промышленностиин ба транспортын ...салбар бүхыдэнь болзорһоонь урид, де- ...кабриин 20-до дүүргэхэ арга боломжо ...агоно.

Москвагай ба Московско областиин промышленностиин болон транспортын хүдэлмэрилэгшэд шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй үндэһөөр, предприятинуудай ажал-ябуулгада байгаа дутагдалнуудые элируулнэ, эдэ дутагдалнуудые түргэнөөр усадхахын түлөө бүхы хүсөөрөө оролдохо гэһэн уялгануудые абана. Гүрэнэйнгөө түсэбые дүүргэжэ шададаггүй, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциин шанарые һайжаруулха, өөрынь үнэ химдаруулха даалгабаринуудые дүүргэхэ ябадал хангадаггүй, түхеэрэлгэнүүдые эрхим һайнаар ашаглахын түлөө шухала тэмсэл хэдэггүй предприятинууд Москвада ба Московско областьдо үшөө бии байһаар гэжэ бэшэг соо заагдана. Эдэ дутагдалнуудые эгээл түргэнөөр зайсуулха гээшэ хойшолуулашагүй зорилго болоно.

Москвагай ажалшад 1951 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө мүрысөөндэ харюусалгатай уялгануудые абаа. Эдэ уялгануудые бэелүүлхэ ябадал хадаа ажахые хүтэлбэрилгынгөө хэмжээе улам саашадань дээшэлүүлхыень партийна ба ажахын организацинуудһаа эрихэ байна. Предприятинууд дээрэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ, социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгэсэ һайжаруулха, Эхэ оронойнгоо нэрэ хүндын түлөө ажалай шэнэ шэнэ баатаршалгануудта олонитэ зониие зоригжуулха шухала. Нормоо бүхы хүдэлмэришэдэй дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхэ ябадал туйлаха хэрэгтэй.

«Абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэлгэ хадаа манай советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхэ хэрэгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ шэнэ оруулалта болохо байна гэжэ бидэнэр һайса мэдэрнэбди. Москвагай ба Московско областиин ажалшад социалистическэ Эхэ оронойнгоо үмэнэхи өөрынгөө патриотическа уялгые дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа үгэхэ ба коммунистическэ общество байгуулагшадай түрүү зэргэдэ саашадаашье дабшажа ябаха байна», — гэжэ нүхэр Сталинда эльгээһэн бэшэг соогоо москвагайхид бэшэнэ.

Нүхэр Сталинда Москвагай ба Московско областиин предприятинуудай хүдэлмэришэдэй, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй, албахаагшанарай эльгээһэн бэшэг соо коммунистическэ байгуулалтын түсэбүүдые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэжэ байгаа бүхы советскэ хүнүүдэй һанал бодолынь мэдүүлэгдэнэ.

Манай агуухэ Эхэ ороной бүхы арадууд зохёон байгуулхы амгалан ажалаа зоригжолтойгоор хэнэ, социалистическа экономикоёо ба культураяа хүгжөөхэ хэрэгтэ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана. РСФСР-эй дүрбэдэхи (дайнай хойто тээ нэгэдэхи) табанжэлэй түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд хадаа советскэ хүнүүдэй зохёон байгуулхы ажалай амжалтануудые эли тодоор харуулна.

РСФСР-эй Верховно Соведэй 1946 оной июньдэ абаһан 1946 — 1950 онуудта РСФСР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ дайнай хойтохи табанжэлэй түсэб СССР-эй правительствын ба нүхэр Сталинай өөрынь үдэр бүриин туһаламжын ашаар амжалтатайгаар дүүргэгдээ, тиин түсэбэй шухалын шухала даалгабаринууд нилээд үлүүлэн дүүргэгдээ гэжэ РСФСР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин ба статистическэ управлениин мэдээсэл соо хэлэгдэнэ. Үнгэрһэн табанжэл соо РСФСР-эй промышленностиие һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ хэрэгтэ нилээд ехэ амжалтанууд туйлагдаа. Табанжэлэй түсэбэй ёһоор, 1950 ондо гэжэ тогтоогдоһон промышленна үйлэдбэриин хэмжээн 1949 оной IV кварталда болзорһоо урид туйлагдаа. Москвагай ба Ленинградай промышленна предприятинууд табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргөө. Уралай, Сибириин ба Поволжьеын промышленность улам хүгжөө, 1950 ондо дайнай урда тээхидэ орходоо 2,8 дахин ехэ продукци гаргаа. Үнгэрһэн табанжэлэй турша соо хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ба колхозуудай общественнэ ажахые бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ амжалтанууд туйлагдаа.

Ленин—Сталинай партиие тойрон нигтаар жагсаһан советскэ арад илалтаһаа илалта тээшэ дабшажа ябана, шэн зоригто ажалаараа социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлнэ, аллар солыень арбидхана. 1951 оной түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ ябадал манай орон дотор коммунизм байгуулгын агуухэ хэрэгтэ шэнэ ехэ оруулалта болохо байна.

(«Правдын» июлиин 15-най түрүү бэшэг).

РСФСР-эй 1946—1950 онуудай дүрбэдэхи (дайнай хойто тээ нэгэдэхи) табанжэлэй түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд тухай РСФСР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин ба статистическэ управлениин

МЭДЭЭСЭЛ

1946 оной июньдэ РСФСР-эй Верховно Соведэй баталан абаһан РСФСР-эй арадай ажахые дайнай хойто тээ һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ табанжэлэй, 1946—1950 онуудай түсэб хадаа СССР-эй правительствын ба нүхэр Сталинай өөрынь үдэр бүриин туһаламжын ашаар амжалтатайгаар дүүргэгдэээ, тиихэдэ түсэбэй шухала даалгабаринууд нилээд үлүүлэн дүүргэгдээ.

Промышленностиин талаар табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэ

РСФСР-эй промышленностиие һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ хэрэгтэ үнгэрэгшэ табанжэл соо нилээд ехэ амжалтанууд туйлагдаа. 1951 ондо байха гэжэ табанжэлэй түсэбөөр тодорхойлогдоһон промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн болзорһоо урид — 1949 оной дүрбэдэхи квартал соо туйлагдаа.

Москвагай ба Ленинградай промышленна предприятинууд табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Уралай, Сибириин ба Поволжьеын промышленность улам саашадаа хүгжөөгдэн, дайнай урда тээхиһээ 2,8 дахин ехэ продукци 1950 ондо үгөө. Дайнһаа хохидоһон районуудтахи хара ба үнгэтэ металлургиин заводууд, шахтанууд, нефтиин олзоборилгонууд, электростанцинууд, машина бүтээлгын, химическэ заводууд, барилгын материалнуудай заводууд, **хүнгэн, эдеэ хоолой промышленностиин** ба бусад һалбаринуудай предприятинууд шэнэ техническэ үндэһэ һуури дээрэ һэргээн байгуулагдаа.

1950 ондо—табанжэлэй һүүлшын жэлдэ — **республиканска ба нютагай промышленностиин** валовой продукциин хэмжээн, дайнай урда тээхи 1940 онтой жэшэбэл, 23 процентээр ехэ болохо ёһотой гэжэ табанжэлэй түсэбөөр тодорхойлогдоһон байгаа. Үнэндөө, 1940 онойхиһоо 37 процентээр ехэ промышленна продукци 1950 ондо бүтээгдэһэн байна. Табанжэлэй турша соо республиканска ба нютагай промышленностиин бүхы һалбаринууд бүри дээдэ техническэ хэмжээнтэйгээр һэргээн байгуулагдаһан ба нилээд ехээр хүгжэһэн байна.

Республиканска ба нютагай мэдэлэй промышленностиин талаар **барилгын материалнуудые** үйлэдбэрилгэ дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлээ. 1950 ондо хирпиисэ бүтээлгэ 1940 онойхиһоо 30 процентээр, известко —43 процентээр, алебастр—69 процентээр ба черепицэ 75 процентээр ехэ болгогдоо. Гэхэ зуура барилгын материалнуудые үйлэдбэрилгэ ба тэдэнэй шанарынь арадай ажахын улам ехэ боложо байгаа эрилтэнүүдһээ үшөөл гээгдэнэ.

Республиканска ба нютагай мэдэлэй **ой модоной промышленностиин** талаар 1950 ондо хэрэгсэлэй модо зөөлгэнь 1940 онойхиһоо 51 процентээр ехэ болоо, гэбэшье 1950 ондо хэрэглэлэй модо зөөлгөөр табанжэлэй түсэбэй даалгабари дутуу дүүргэгдээ. 1950 ондо хюрөөдэмэл материалнуудые бүтээн гаргалга 1940 онойхиһоо 1,5 дахин ехэ болоһон ба табанжэлэй түсэбэй даалгабариие үлүүлһэн байха юм. Ой модоной промышленностиин предприятинууд табанжэлэй турша соо нилээд олон машинанууд ба механизмуудые абаа, теэд ой модоной промышленностьдахи механизмууд хангалтагүйгөөр ашаглагдаһан ба ажалайнь бүтээсын ургалгын темп дутамаг байгаа.

Табанжэлэй турша соо республиканска ба нютагай мэдэлэй **хүнгэн промышленность** продукциингаа ассортиментын талаар дайнай урда тээхи хэмжээкдэ хүрэһэн ба шэнэ зүйлэй хэрэгсэлнүүдые олоор бүтээн гаргадаг болоһон байна. Хлопчатобумажна бүдүүдые үйлэдбэрилгэнь табанжэлэй турша соо 3,3 дахин, хилгааһан бүдүүдые — 2,8 дахин, улһан бүдүүдые — 2,5 дахин, оймһонсой зүйлнүүдые —3,8 дахин, дотор хубсаһанай зүйлнүүдые 4,3 дахин, гадар хубсаһанай зүйлнүүдые — 1,9 дахин, гуталнуудые — 2,5 дахин, валенканууд — 1,7 дахин ехэ болоо. Гэхэ зуура бүд ба гутал үйлэдбэрилгөөр табанжэлэй түсэбэй даалгабари дутуу дүүргэгдээ.

Республиканска ба нютагай мэдэлэй **эдеэ хоолой промышленностиин талаар** хилээмэ-булкын зүйлнүүдые үйлэдбэрилгөөр табанжэлэй түсэбэй даалгабари 16 процент, макаронно зүйлнүүд—23 процент, кондитерска зүйлнүүд —27 процент ба малай тоһон — 23 процент үлүүлэн дүүргэгдээ. Мяха үйлэдбэрилгэ табанжэлэй турша соо 1,6 дахин, колбасна—зүйлнүүд 2,3 дахин, малай тоһон—3 дахин, һүн продуктнууд — 1,5 дахин, ургамалай тоһон — 2,4 дахин, консервэнүүд — 3,8 дахин, виноградна архи — 3 үлүүтэй дахин, үрэ-жэмэсэй архи үйлэдбэрилгэ 2 дахин шахуу ехэ болоо. Загаһа барилгаар табанжэлэй түсэбэй даалгабари дутуу дүүргэгдээ.

1950 ондо **нютагай промышленность ба олзоборилгын коопераци** валовой продукци бүтээн гаргалгаар табанжэлэй түсэбэй даалгабариие 16 процент үлүүлэн дүүргэһэн ба 1940 онойхиһоо 59 процентээр ехэ үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудые бүтээн гаргаһан байна. Шаажан-фаянсова амһартануудые бүтээн гаргалга табанжэл соо 4,8 дахин, хутага ба вилкэнүүдые —6 дахин, металлическа кроватьнуудые — 7,3 дахин, мебель бүтээн гаргалга 3 дахин ехэ болоо. Табанжэлэй турша соо нютагай ба кооперативна промышленность хэдэ хэдэн шэнэ зүйлнүүдые бүтээн гаргадаг болоо. Гэхэ зуура, нютагай түүхэй эдүүд ба промышленна үлээдһэнүүд үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудые үйлэдбэрилгэдэ үшөөл дутамагаар хэрэглэгдэнэ, тиихэдэ бүтээн гаргаһан эд товарнуудай шанар ба ассортиментнь хүн зоной улам ургажа байгаа эрилтэнүүдһээ гээгдэнэ.

Нютагай түлишын промышленностиин талаар 1950 ондо нүүрһэ малтан абалга 1940 онойхиһоо 52 процентээр, торфобрикедүүдые үйлэдбэрилгэ — 3,5 дахин ехэ болоо.

Республиканска ба нютагай промышленностиин предприятинуудта түрүү техникэ нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгдээ, энэ хадаа промышленностьдахи ба барилгадахи хүндэ хүшэр хүдэлмэринүүдые механизацилгын хэмжээ дээшэлүүлхэ арга олгоо. 1950 ондо гүрэнэй, республиканска ба нютагай промышленностьдахи хүдэлмэришэдэй ажалай бүтээсэнь 1940 онойхиһоо 22 процентээр нэмэһэн байна.

РСФСР-эй арадай ажахын бүхы һалбаринуудта гүрэнэй капитальна оруулалтануудые хэхэ түсэб бүхы дээрээ үлүүлэн дүүргэгдээ.

Хүдөө ажахын талаар табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэ

Хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ ба колхозуудай ниитын ажахые бэхижүүлхэ хэрэгтэ үнгэрэгшэ табанжэл соо ехэ амжалтанууд туйлаглаа. Хүдөө ажахын материально-техническэ база ургаһан ба колхозно үйлэдбэридэ машинно-тракторна станцинуудай үүргэ дээшэлһэн байна.

Ороһото культурануудай тарилгын талмайнууд табанжэл соо 28 процентээр, тэрэ тоодо шэниисын тарилгын талмайнууд 71 процентээр ехэ болгогдоо. Ороһотой культурануудай ургасань дайнай урда тээхи хэмжээе 1949, 1950 онуудта үлүүлһэн байна.

Техническэ культурануудай тарилгын талмайнууд табанжэл соо 64 процентээр, тэрэ тоодо лен-долгунецэй тарилгын талмайнууд 80 процентээр, коноплягай — 2.4 дахин ба наран сэсэгэй—35 процентээр ехэ болоо. Техническэ культурануудай ургаса нилээд дээшэлээ.

Колхозууд ба совхозууд хүдөө ажахын культурануудай ургаса хуряаха үедөө продукци, илангаяа ороһо ба лен-долгунец нилээд ехээр гээхэ ябадал үшөөл тохёолдуулна.

1950 ондо **овоще-бахчева культурануудай ба хартаабхын** тарилгын талмайнууд 1940 онойхиһоо 13 процентээр ехэ болоо, тиихэдэ хартаабхын ургасань дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлээ. Городуудай ба промышленна центрнүүдэй пригороднэ зононуудтахи хартаабхын тарилгын талмайнууд дайнай урда тээхиһээ 45 процентээр, овощьнуудай — 20 процентээр ехэ болоо.

1950 ондо **тэжээлэй культурануудай тарилгын талмай** 1940 онойхиһоо 14 процентээр ехэ болоо, гэхэ зуура олонжэлэй ногоонуудай талмайнуудые үргэдхэлгөөр табанжэлэй түсэбэй даалгабари дутуу дүүргэгдээ, тэжээл үйлэдбэрилгэ хадаа малажалай улам ехэ боложо байгаа эрилтэнүүдһээ гээгдэнэ.

Үрэ-жэмэсэй ба виноградна ургамалнуудые тариһан талмайнууд табанжэл соо нилээд үргэдхэгдөө.

Малажалай талаар абабал, колхозуудтахи малай ба шубуудай тоо толгойнь дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлээ: үхэрэй талаар —21 процент, хони ба ямаадай — 21 процент, гахайнуудай — 49 процент, шубуудай — 2 дахин үлүүлэгдээ. Ашаг шэмэтэ малай ба шубуудай ниитэ тоо толгойнь бүхы категориин ажахынуудта бүхы дээрээ 1940 онойхиһоо олон болоо.

Хүдөө ажахын **техническэ зэбсэгжэлынь** дээшэлээ. Табанжэлэй турша соо хүдөө ажахын олон машинануудые хүдөө ажахымнай абаһан байна. Машинно-тракторна станцинуудай тракторна паркын хүсэн 75 процентээр дээшээ болоо, комбайнуудай тоо 30 процентээр нэмээ. 1950 ондо колхозуудта хабарай тарилга дээрэ хахалалгын 89 процентнь, пар хахалалгын 95 процентнь, намарай пар хахалалгын—97 процентнь механизацилагдаһан байгаа. 1950 ондо пар ба намарай парай бүхы талмайн 88 процентнь предплужниктай плугуудаар хангагдаа.

Поли хамгаалха модо һуулгаха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Байгаалиие шэнэдхэн хубилгаха сталинска түсэбые бэелүүлэн, РСФСР-эй Европейскэ хубидахи талын ба модото талын районуудай колхозууд, совхозууд, машинно-тракторна станцинууд, лесхозууд ба ой хамгаалгын станцинууд 1948 — 1950 онуудта 860 мянга үлүүтэй гектар талмай дээрэ хамгаалгын модонуудые һуулгаһан ба тариһан байха юм.

Совхозуудтахи хүдөө ажахын культурануудай тарилгын талмайнууд үргэдхэгдөө. РСФСР-эй совхозуудай Министерствын совхозууд полевой шухала хүдэлмэринүүдые механизацилгаяа гол түлэб түгэсхөө. 1950 ондо газар хахалалгын 99 процентнь тракгораар бүтээгдэһэн ба ороһото культурануудай 97 процентнь комбайнуудаар хуряагдаһан байгаа; табанжэл соо үхэрэй тоо толгой 1,5 дахин, хони ямаадай — 1,8 дахин ба гахайнуудай—3 дахин ургаа.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин ургалта ба тэрэнэй товар үгэсын саашадаа ехэ бололго хадаа эдеэ хоолой продуктнууд тушаа хүн зоной улам ехэ боложо байгаа эрилтэнүүдые хангаха, колхозуудай ба колхознигуудай доходуудые ехэ болгохо, хүнгэн ба эдеэ хоолой промышленностиин саашадаа дэбжэлгэдэ шухала түүхэй эдүүдэй бата бэхи база байгуулха арга олгоо.

Транспортын ба хэлхеэ холбооной талаар табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэ

1950 ондо РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерствын автомобильна паркын ашаанай эрьесэ 1940 онойхитой сасуулбал 3 дахинһаа үлүүгээр ехэ болоо, гэбэшье ашаа тээхэ талаар табанжэлэй түсэбэй даалгабари дутуугаар дүүргэгдээ. Шухала ашаануудые районуудай хоорондо автомобильна транспортаар зөөхэ ябадал нилээд ехэ болоо.

Табанжэлэй турша дотор автобусуудай ба хүнгэн автомобильнуудай — таксинуудай парк 5 дахин шахуу ехэ болоо. 1950 оной турша дотор РСФСР-эй автомобильна транспортын Министерствын автобусууд 1949 онойхидо орходоо 1,8 дахин олон пассажирнуудые зөөһэн байна.

1950 оной эсэстэ, **республиканска ба нютагай шанартай, хатуу хушалтатай автомобильна харгынуудай утань 1940 онтой сасуулбал 26 процентээр ехэ болоо. 1948 —1950** онуудта машинно-харгын 77 станци эмхидхэгдээ. Гэбэшье, харгы барилгын механизмууд, тракторнууд ба автомобильнууд үшөөл хангалтагүйгөөр ашаглагдана.

Бага гол мүрэнүүд дээрэ уһанай шэнэ замуудые шудалан ашаглаха ба ашаа шэрэхэ талаар табанжэлэй түсэбэй даалгабари үлүүлэн дүүргэгдээ. Табанжэлэй түсэбөөр хараалагдаһанда орходоо ашаанууд 1950 ондо бага гол мүрэнүүд дээр 11 процент ехээр зөөгдөө. Табанжэлэй турша дотор бага гол мүрэнүүд дээрэ ашаглагдаһан уһан замуудай утань 12,2 мянган километрээр ехэ болоо.

Табанжэлэй турша дотор хэлхеэ холбооной ба радиогой хэрэгсэлнүүд һэргээн байгуулагдаһан ба саашадаа хүгжөөгдэһэн байна. **Сельсоведүүдэй центрнүүдэй 91 процент, районно центрнүүд ба машинно-тракторна станцинууд бүгэдөөрөө шахуу телефонтой болгогдоо.**

Арадай ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар табанжэлэй түсэбые дүүргэлгэ

РСФСР-тэ, бүхы Советскэ Союзда адли, хүдэлмэригүйдэлгэ байгаагүй ба үгышье байна. 1950 оной эсэстэ арадай ажахыда **хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай** тоо 1940 оной эсэстэ байһан тоотой сасуулбал, 24 процентээр олошорһон байна. Хүн зоной материальна байдал һайжараа, энэ һайжаралта хадаа хүдэлмэришэдэй ба албахаагшадай мүнгэн ба бодото салин хүлһэнэй ургалтада, ниитын колхозно ажахыһаа ба бууса шадарай болон хубиин ажахыһаа таряашадай абадаг доходуудай ехэ болоһондо харагдана.

Ажалшадые культурно-ажаһуудалай талаар хангаха гүрэнэй гаргашанууд нилээд ехээр ургаа. Хүн зон болбол гүрэнһөө хүдэлмэри-

(Түгэсхэлынь 2 дохи нюурта)

РСФСР-эй 1946—1950 онуудай дүрбэдэхи (дайнай хойто тээ нэгэдэхи) табанжэлэй түсэбые дүүргэлгын дүнгүүд тухай РСФСР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комиссиин ба статистическэ управлениин
МЭДЭЭСЭЛ

Түгэсхэл

шэдэй болон албахаагшадай социальна страхованиин талаар тэдхэмжэнүүдые ба түлбэринүүдые, социальна хангалтын талаар пенсинүүдые, санаторинуудта, амаралтын гэрнүүдтэ ба үхибүүдэй эмхи зургаануудта ошохо түлбэригүй ба хүнгэлэлтэтэй сэнгүүдээр путевконуудые, олон хүүгэдтэй ба ганса бэе эхэнүүд тэдхэмжэ, түлбэригүй медицинскэ туһаламжа абаа, түлбэригүйгөөр һуралсаа, гүрэнэй зөөреэр ажалшад мэргэжэлээ дээшэлүүлээ, һурагшадта стипенди түлэгдөө, мүн бусад хэдэн түлбэринүүд ба хүнгэлэлтэнүүд олгогдоо. Саашадаа, бүхы хүдэлмэришэд ба албахаагшад салин хүлһэеэ абалгатайгаар жэл бүридөө хоёр недслиһээ бага бэшэ болзорой амаралта, тиихэдэ хэдэн мэргэжэлэй хүдэлмэришэд үшөө удаан болзорой амаралта абаһан байна.

Арадай материальна байдалые дээшэлүүлхэтэй хамта, дайнай хойто тээхи үедэ культурын, наукын ба искусствын саашанхи һалбаран бадаралта туйлагдаа.

Табанжэлэй турша дотор арадай гэгээрэлдэ ехэхэн амжалтанууд туйлагдаһан байна. 7 наһатай байхаһаа эхилээд үхибүүдэй бүгэдэнииитын уялгата һуралсал хангагдаа. Эхин, долоонжэлэй ба дунда һургуулинуудай сетиие үргэдхэхэ талаар ба тэдээндэ һуралсадаг һурагшадай тоогой талаар табанжэлэй түсэбэй даалгабари үлүүлэн дүүргэгдөө. Табанжэлэй турша дотор миллион гаран һурагшадай һууритай городской ба хүдөөгэй 8 мянга шахуу һургуулинууд һэргээн бодхоогдоо, баригдаа. 1950 оной эсэстэ эхин, долоонжэлэй, дунда һургуулинуудта, хүдэлмэришэнэй ба хүдөөгэй залуушуулай һургуулинуудта, техникумүүдтэ ба бусад дунда һургуулинуудта 20,6 миллион һурагшад һуралсаа. 1950 ондо РСФСР-эй территори дээрэ союзна ба республиканска мэдэлэй дээдэ һургуулинуудта 800 мянган студентнүүд һуралсаба. Дайнай урда тээхи үетэй сасуулбал, үхибүүдэй эмхи зургаануудай тоо нилээд ехээр олошороо.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай сеть һэргээн байгуулагдаһан ба дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлһэн байна. 1950 оной эсэстэ янза бүриин библиотекэнүүдэй тоо 203 мянга байгаа, городской ба хүдөөгэй интеллигенциин, хүдэлмэришэдэй ба колхозонигуудай хубиин библиотекэнүүдэй номой фонднуудые тоолонгүйгөөр, тэдэ библиотекэнүүдтэхи номуудай тоо 470 миллион гаран экземпляр болоһон байна. Культурын районно байшангуудай тоо 1940 онтой сасуулбал 39 процентээр олошороо. Хүдөөгэй клубуудай тоо дайнай урда тээхи хэмжээе нилээд ехээр үлүүлбэ. 1950 оной эсэстэ киноустановконуудай, кинотеатрнуудай ба кинопередвижкэнүүдэй сеть 1940 онтой сасуулбал 1,5 дахин ехэ болоһон байна.

Эмнэлгын эмхи зургаануудай сеть үргэдхэгдөө, хүн зониие медицинскэ хангалга һайжаруулагдаа. 1950 ондо больнична койконуудай тоо 1940 онтой сасуулбал 23 процентээр олошороо. Городуудта ба хүдөө нютагуудта нарайлалгын койконуудай тоо дайнай урда тээ байһан хэмжээе үлүүлээ, үхибүүдэй ба эхэнэрнүүдэй консультацинуудай сеть 1940 онтой сасуулхада 1,5 дахин ургаа. Санаторинуудай сеть һэргээн байгуулагдаа, үргэдхэгдөө. 1950 ондо врачуудай тоо 1940 онойхитой сасуулхада, 80 процентээр олошороо.

Советскэ худалдаа наймаа амжалтатайгаар хүгжэжэ байна. 1947—1950 онуудай турша дотор союзна правительство нииитын хэрэглэлэй эд товарнуудай сэнгүүдые 3 дахинаа химдаруулһан ба 1951 оной мартын 1-һээ эхилээд сэнгүүдые шэнээр химдаруулха условинуудые бэлэдхэһэн байна. Энэ хадаа хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба интеллигенциин бодото салин хүлһэ ехээр дээшэлүүлхэ ба химдаруулагдаһан промышленна эд товарнуудые таряашадай худалдан абаха гаргашануудые багадхаха ябадал хангаһан байгаа. 1950 ондо гүрэнэй ба кооперативна худалдаа наймаанай рознично эд товарай эрьесэ дайнай урда тээхи хэмжээе нилээд ехээр үлүүлээ. 1950 ондо гүрэнэй ба кооперативна магазинуудта товарнууд, илангаяа мяха, мяхан ба загаһан продуктнууд, малай тоһон, ургамалай тоһон ба бусад тоһонууд, сахар, кондитерска зүйлнүүд, гутал, хлопчатобумажна, ноохон, торгон, улһан бүдүүд, оймһоной зүйлнүүд 1940 онойхидо орходоо ехээр худалдагдаа. Хүн зондо часы, радиоприёмнигууд, оёдолой машинанууд, велосипедүүд, мотоциклнууд, гэрэй хэрэгсэлэй электроприборнууд, культурна ба ажахын хэрэглэлэй бусад товарнуудые худалдаа дайнай урда тээхи үетэй сасуулхада ургаһан байна. Колхозно худалдаа наймаанай хэмжээн нилээд ехэ болоо. Карточна системын болюулагдаһанай ба мүнгэнэй реформын хэгдэһэнэй һүүлээр, колхозно рынок дээрэхи сэнгүүд химдараа.

Гэр байрын барилга үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэө. Гүрэнэй предприятинууд, эмхи зургаанууд ба нютагай Соведүүд, тэрэшэлэн городуудай ба хүдэлмэришэнэй тосхонуудай хүн зон гүрэнэй кредидэй туһаламжаар табанжэлэй турша дотор 60 миллион квадратна метр нииитэ талмайтай байрын гэрнүүдые бариһан ба һэргээн байгуулһан байна. Тэрээнһээ гадна, хүдөө нютагуудта 1 миллион 300 мянган байрын гэрнүүд һэргээн баригдаһан ба шэнээр баригдаһан байна.

Коммунальна предприятинуудые һэргээн байгуулха ба шэнээр бариха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Табанжэлэй турша дотор 161 городуудта ба хүдэлмэришэнэй тосхонуудта водопроводууд, 100 городуудта ба хүдэлмэришэнэй тосхонуудта канализационно сетьнүүд, 18 городуудта трамвайна ба троллейбусэй зам харилсаа һэргээн байгуулагдаһан ба шэнээр баригдаһан байна. Коммунальна электростанцинуудай хүсэнинь ехэ болоо, городской коммунальна электросетьнүүдэй утань 1940 онойхидо орходоо 79 процентээр ургаба. 1950 оной эсэс хүрэтэр троллейбусэй лининүүдэй утань 1940 онтой сасуулбал 2,3 дахин ургаа. 1950 ондо коммунальна водопроводуудай сеть 1940 онтой сасуулбал 19 процент, сетьдэ сүүдхэ соо дунда зэргээр уһа үгэлгэ —43 процент ехэ болоо. Коммунальна водопроводуудай сетиие үргэдхэхэ талаар табанжэлэй даалгабари үлүүлэн дүүргэгдөө. 1950 ондо газтай болгогдоһон гэр байрын тоо 1940 онтой сасуулхада 5 дахин, гэр байрын хэрэглэмжэдэ газ үгэлгэ 5,5 дахин ехэ болоһон байна. Городуудые, хүдэлмэришэнэй тосхонуудые ба хүдөөгэй һуурин газарнуудые болбосон түхэлтэй болгохо талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Табанжэлэй турша дотор СССР-эй столица — Москвае реконструкцилха генеральна түсэбые бэелүүлхэ хүдэлмэринүүд хэгдэжэ үргэлжэлөө. Дайнһаа боложо хохидолдо ороһон РСФСР-эй городуудай гэр байрын ба коммунальна ажахые һэргээн бодхоохо талаар ехэ хүдэлмэринүүд хэгдээ.

РСФСР-эй Гүрэнэй түсэблэлгын комисси.

РСФСР-эй статистическэ управлени.

Ставропольско хизаар. Таряа хурааха ба гүрэндэ тушааха хүдэлмэри Ставропольедо үргэнөөр ябуулагдана. Шэнэ ургасын таряа ашаһан автомашинанууд үүр сайхаһаа эхилээд һүни оройболотор колхозууд ба совхозуудһаа ерэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: ороохо тээһэн автомашинанууд Петровско элеваторто ерэЭ.

ТАСС-эй фотохронико.

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

ВКП(б)-гэй обкомой пропаганда ба агитациин таһагай агитаторай блокнодой 13-дахи номер хэблэгдэн гаргагдажа, уншагшадтаа эльгээгдэбэ. Энэ номерто: «Хөөрэлдөө ба уншалга—политическэ агитациин шухала формонууд мүн» гэһэн түрүү бэшэг, И. Поляковагай бэшэһэн «Тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө» гэжэ статья, И. Кожевниковэй—«Үбһэ хуряалгын үедэ агитационно хүдэлмэри хайшан гэжэ ябуулнабибди», Н. Рыбкогой—«СССР-эй Уһан-Сэрэгэй флодой Үдэр» гэһэн статьянууд толилогдобо. В. Прокофьевой «һүнэһэ һүлдэдэ этигэлгэ—зэрлиг ябадалай үлэгдэл» гэжэ научно-гэгээрэлэй темэдэ бэшэһэн материал хэблэгдэһэн байна.

Ой модоной ба модо урадхуулгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой пленум

Һаяхан Улан-Удэдэ республикын ой модоной ба модо урадхуулгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай обкомой 2-дохи пленум болоо. Пленум болбол ой модоной ба модо урадхуулгын хүдэлмэришэдэй профсоюзай Бүхэсоюзна 11 съездын дүн тухай ба профсоюзна организацинуудай зорилгонууд тухай съездын делегат нүхэр Рябовай элидхэл сонособо.

Мүн тэндэ «Бурмонголлес» трестын главна инженер И. Л. Теплов модо отололго ба урадхуулга дээрэ эжалладаг хүдэлмэришэдэй салин хүлһые түлэхэ шэнэ системэ тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй 1951 оной майн 18-най тогтоолой республика дотор ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай асуудалаар элидхэл хэбэ. Пленум дээрэ үгэ хэлэгшэд профсоюзай обкомой аппарадай ба тэрээнэй месткомуудай хүдэлмэриин, мүн трестын предприятинуудай хүдэлмэриин дутагдалнуудые элирүүлээ.

Пленум хадаа дурсагдаһан асуудалаар зохихо тогтоол баталан абаба.

Д. Очиржапов.

Эмхи зургаануудай хүдэлмэриие һайжаруулха

Прибайкальска аймагай гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай гэшүүдэй хамтын суглаан һаяхан Турунтаево тосхондо болобо. Тэндэ профсоюзай райкомой түрүүлэгшэ нүхэр Бурцов гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай 4-дэхи съездын тогтоолые бэелүүлхэ тухай асуудалаар элидхэл хэбэ.

Элидхэлшэ ба тэндэ үгэ хэлэгшэд гүрэнэй эмхи зургаануудай аймагай аппарадуудай хүдэлмэрилэгшэд хадаа албахаагшадай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэ хэрэгтэ нилээд амжалта туйлаа гэжэ тэмдэглэбэд. Олонхи аймагуудай гүрэнэй аппарадуудай хүдэлмэрилэгшэд гүрэнэй түсэбые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, хүдэлмэриин шанарые дээшэлүүлхын ба гүрэнэй зөөриие алмахын түлөө, мүн аймагуудай арад зониие культурна талаар хангахын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ оролсоһон байна.

Тус суглаанда хабаадагшад аймагтахи гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие һайжаруулхын ба тэрээнэй кадрнуудые хүмүүжүүлхын түлөө тэмсэлдэ профорганизациин үүргые саашадань дээшэлүүлхэ шухала байһаниие тэмдэглэбэ.

Ц. Цыдыпов.

Үбһэ хуряалгын үедэ агитационно хүдэлмэри хайшан гэжэ ябуулнабибди

Үбһэ сабшалга ба силос даралга дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан Бичурын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой колхознигуудай дунда олониитын-политическэ хүдэлмэри ябуулхын түлөө манай партиина организаци 20 агитаторнуудые томилһон байна. Эдэнэр бултадаа үбһэ сабшалгын участогуудта хубаарилан табигданхай.

Үбһэ сабшалгын эгээл ехэ участогууд дээрэ улаан булангууд байгуулагдажа, тэндэ шэнэ газетэнүүд ба журналнууд хододоо асаргадана. Мүн эндэ хүгжэмэй инструментнүүд ба нааданай бусад хэрэгсэлнүүд бии, хүндэлэлэй доска, показателиин доска эндэ түхеэрэгдэнхэй. Ехэ Нуга гэжэ газарай эгээл ехэ участогай улаан булан соо «Родина» радиоприемник тодхогдонхой. Уншагшадай эрилтые хангахын тула политическэ, уранһайханай ба хүдөө ажахын номуудһаа нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэжэ, үе үе болоод лэ таряанажалай бригадануудта ба тракторна агрегадуудта тэрэ ерэдэг юм.

Үбһэ сабшалга дээрэ хүдэлмэрилхөөр томилогдоһон агитаторнууд өөһэдынгөө участогуудта үдэр бүри ерэжэ, үбһэшэдэй дунда гадаадын ба дотоодын байдалай шухала событинууд тухай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй дүүргэлтын дүнгүүд тухай, коммунизмын агууехэ барилганууд тухай, нииитын малажалые хүгжөөхэ зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгэдэг байха юм.

Тракторна бригадын учётчик ВКП(б)-гэй гэшүүн Федор Пономарев, № 6 таряанажалай бригадын бригадир комсомолец Гавриил Бушков, № 8 таряанажалай бригадын повар Мария Глазкова ба бусад агитаторнууд илангаяа эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилнэ. Үбһэ сабшалгын эхилһэнһээ хойшо гар хажууршадай, машинистнуудай, тармууршадай ба һүрилэгшэдэй дунда эдэнэр тус тустаа 10 шахуу хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэһэн байна. Тэдэнэй үнгэргэһэн хөөрэлдөөнүүд колхозой, бригадын ажабайдалтай нигта холбоотой байдаг. Тэдэнэр колхознигуудай урда эли ба тодо зорилгонуудые табидаг юм. Жэшээлхэдэ, Ехэ Нуга гэжэ газарта хүдэлмэрилдэг хэдэн бригадануудта ба механизаторнуудта «Баян дэлгэр зун» гэжэ кинокартина һаяхан харуулагдаһан байна. Үглөөдэрынь агитатор нүхэр Глазкова ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө үнгэргэхэдөө, тус фильмын удхые хөөрэжэ үгөөд, имагтал тэжээлэй бата бэхи база байгуулһанай үндэһэ һуури дээрэ адуу малые таргалуулжа болохо (энээн тухай энэ кинокартина соо харуулагдаһан байгаа) гэжэ этигэмээр хөөрэжэ үгэбэ.

Үбһэ хуряалгые эмхитэйгээр үнгэргэхын түлөө аймагай мүрысөөе үүсхэһэн Кировэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй хандалгые бүхы агитаторнууд хамаг участогуудта июлиин эхиндэ зүбшэн хэлсүүлһэн байна. Кировэйхидэй уряада харюу болгон, бүхы колхознигууд, механизаторнууд ба колхозой малшад социалистическэ мүрысөөндэ орожо, тэжээл бэлэдхэхэ түсэбөө июлиин 25 хүрэтэр дүүргэхэ гэһэн уялга абаһан байна.

Манай агитаторнууд ханын газетэ гаргаха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг. 3 үдэр болоод лэ «дайшалхы хуудаһануудые» ба «молнинуудые» тэдэнэр гаргажа, үбһэ хуряалгын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые олоной шадабари болгон тар…
ба гээгдэжэ ябаһан хүн…
шүүмжэлдэг байха юм. Недел…
хэндэ нэгэ удаа «Вперед» …
колхозой ханын газетэ кол…
правленидэ гаргагдадаг юм, …
нине 8 экземпляр болгожо …
гаад, бидэнэр үбһэ сабш…
участогуудта эльгээдэгбди. Эн…
зетэ хадаа шэн зоригтойгоор …
лахые, абаһан уялгануудаа …
гэхые колхознигуудые уря…
мүрысөөндэ илагшадай амж…
нуудые ба хүдэлмэриин дүй …
шэлые үргэнөөр харуулдаг, …
дутагдалнуудые эрид ша…
шүүмжэлдэг байха юм. Үбһэ …
ряалгын эхилһэнһээ хойшо …
агитаторнууд 20 гаран «дайш…
хуудаһануудые» ба «молни…
дые» гаргаһан байна.

Тэжээл бэлэдхэгшэдые ку…
наар хангахын түлөө манда …
ционно—уранһайханай бригад…
хидхэгдэжэ, тэрэнэй хүдэлм…
хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, …
шанар, медицинскэ хүдэлмэр…
шэд эдэбхитэйгээр хабаадал…
Үбһэ хуряалгын үедэ тус бри…
таряанажалай бүхы бригада…
та, механизаторнуудта ба мал…
та хоёр удаа концертнүүдые …
руулха, хүдөө ажахын, научно…
пулярна, гадаадын байдалай, …
цинскэ ба бусад темэнүүдээр …
лекцинүүдые уншаха байна.

Удха түгэлдэрөөр үдэр …
ябуулагдадаг агитационно-ни…
хүдэлмэри һайн үрэ дүнгүүдые…
нэ. Манай таряанажалай бри…
нууд, тракторна агрегадууд, …
косилкын машинистнүүд …
дундаа мүрысэн, үбһэ хурял…
хүдэлмэриие улам хурдадхаж…
жээл бэлэдхэлгые түргэнөөр …
һайн шанартайгаар дүүргэхы…
лөө тэмсэнэд. Комсомолец-а…
тор Гавриил Бушковой хүт…
рилдэг № 6 таряанажалай бри…
мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана. …
бригадын гэшүүдэй олонхинь …
рэйнгөө даалгабаринуудые хо…
үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэй д…
сенокосилкын машинист комс…
лец Иван Баженов эрхим аж…
раа шалгарна. Хоёр халаанай …
ридоор часовой графигаар х…
мэрилжэ, тэрэ хадаа 6,5 гектар…
шахын орондо 10 үлүүтэй г…
үдэр бүхэндэ сабшадаг байх…

Таряанажалай бусадшье б…
дануудай гэшүүд ажалай үндэр…
тээсэ туйлана. № 4 бригадын…
шүүд Хавронья Симонова, Зи…
Швецова, Анна Симонова г…
№ 5 бригадын гэшүүд Мария К…
бенкова, Агафья Собокаренко…
бусад гараар сабшахадаа үдэр…
гөө нормые 115—120 процент д…
гэнэ.

Тэдэнэй габшагай ажалай а…
хэдэн үдэрэй туршада колхо…
400 гаран гектарай үбһэ сабш…
2000 центнер набшаһата т…
бэлэдхэһэн ба 255 тонно силос…
раһан байна. Коммунист Иван …
колаевич Коноваленковэй хүт…
рилдэг һүнэй-товарна ферм…
дэлмэрилэгшэд 125 тонно с…
дараа.

Абаһан уялгаяа манай ажал…
дай нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэ…
лабтай. Энээниие туйлаха хэ…
манай бүхы олониитын-политич…
хүдэлмэри зорюулагданхай.

И. Кожевнико…

Бичурын аймагай Молото… нэрэмжэтэ томодхогдоһон … хозой парторганизациин се…

Барилгын түсэб дүүргэгдэхэ ёһотой

Малнуудай дулаан байрануудай барилгые Мухаршэбэрэй аймагай түрүү колхозууд үргэнөөр ябуулна. «Улаан-Шулуута» колхозой барилгын бригада зоотехническэ барилгануудай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Малай байранууд һэльбэн заһабарилагдажа, шэнэ типовой байранууд баригдажа эхилээ. Тус колхоз октябриин 1 хүрэтэр зоотехническэ барилгануудай түсэбые дүүргэхэ гэжэ шиидээд, энэ хүдэлмэриие түргэнөөр ябуулна.

Тэрэшэлэн «Шэнэ Байдал» колхозой барилгашадай бригада (бригадирынь Б. Ц. Жанаев) һаяхан тугалнуудай дулаан байра шэнээр барижа дүүргээ. Суулгын сомоной Андреевэй нэрэмжэтэ колхозойхид малнуудайнгаа байрануудые заһабарилжа эхилээ.

Зүгөөр, аймагай зарим колхозууд, тэрэнэй тоодо Октябриин сомоной «Үнэн», Сутайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ, «Победа» ба бусад колхозууд малай үбэлэй байрануудые заһабарилха, шэнэ байрануудые бариха хүдэлмэри эхилээдүй байна. Октябриин сомоной «Үнэн» колхоз үшөө эртэ хабар байхада барилгашадай тусхай бригада эмхидхэһэн байгаа. Теэд, мүнөө тус бригадын гэшүүд ондоо хүдэлмэридэ ябана. Тиихэдэ малайнь байранууд һандаршанхай. Жэшээлхэдэ, «Булаг» гэжэ участогай эбэртэ бодо малай хашаа хорёонууд унашанхай. Тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Биндаров, Будаев гэгшэд малай байрануудые шэнээр бариха, һэльбэн заһабарилха, дулаалха гээшые тооногүй.

Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Цыдыпов, парторганизациин секретарь нүхэр Цыбенов) барилгын модо бэлэдхэхэ түсэбөө дүүргээгүй, малажалай барилгануудые бариха графигаа таһалдуулна. Эндэ нэгэшье барилга эхилэгдээгүй. «Победа», «Искра», «Комсомол» колхозууд баһал иимэрхүү байдалтай.

Энэ жэлдэ аймаг дотор эбэртэ бодо малай 40 байра, хони ямаадай —28, тугалнуудай ба гахайнуудай,—18, адуу моридой—13 байра баригдаха ёһотой юм. Теэд, аймгүйсэдкомой хүдөөгэй ба колхозно барилгын таһаг (даагшань нүхэр А. Жарников) зоотехническэ барилгануудай түсэбые дүүргэхын түлөө оролдоногүй. Тиимэһээ июлиин 1-нэй байдалаар барилгын модо бэлэдхэхэ түсэб 13,6 процент, малай байрануудые барилгын түсэб 17,4 процент дүүргэгдэв.

Үшар иимэһээ колхоз бүхэн малай үбэлжэлгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтахын түлөө зоотехническэ барилгануудай түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зэргэтэй.

Б. Дымбрылов,
«Б. М. Үнэнэй» корреспондент.

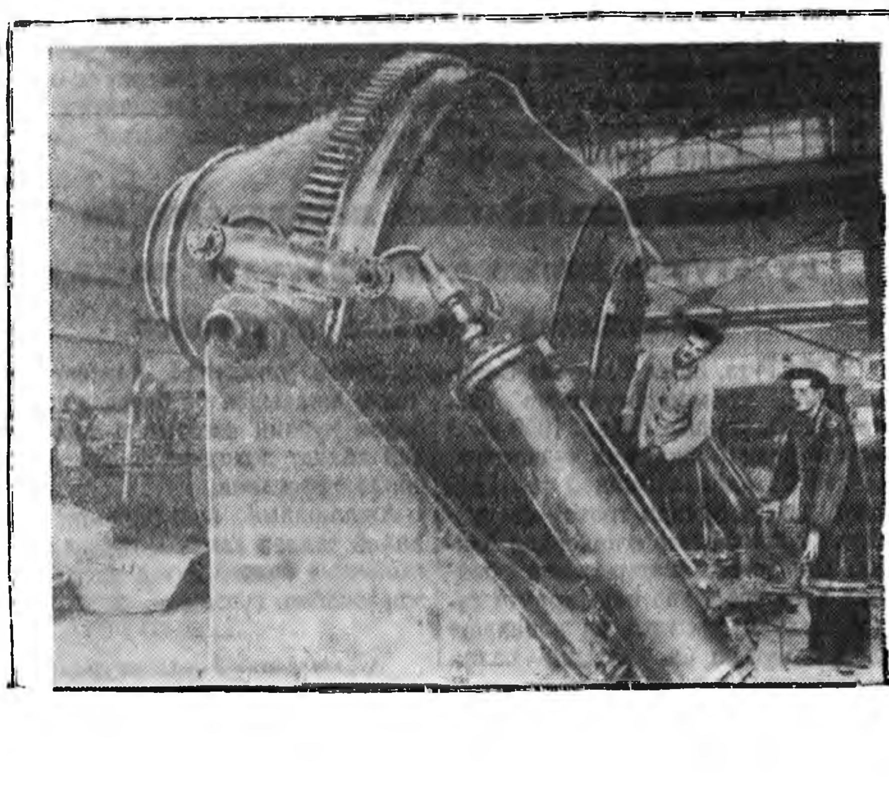

★

Сталинска область. Барилгын машина бүтээдэг Славянска завод 1.250 ба 2.500 кубическа литрэй хүсэ ехэтэ бетономешалкануудые Волгодонстройдо бүтээжэ үгөнэ. Мүнөө үедэ энэ коллектив 4.500 кубическа литрэй туйлай ехэ хүсэтэй бетономешалкануудые бүтээн гаргана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: слесарь-хабсаргагшад В. А. Мухин (зүүн гарһаа) ба Е. Т. Чмыхов шэнэ бетономешалкые туршажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

★ ★

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭДЭ КОМСОМОЛЕЦУУДАЙ ХАБААДАЛГА

Һаяхан үнгэргэгдэһэн ВЛКСМ-эй Ториин айкомой пленум «Тэжээл бэлэдхэлгэдэ комсомольско организацинуудые хабаадуулха тухай» асуудал зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Тиихэ зуураа, комсомольско организацинуудай хүдэлмэриин горьтойхон дутагдалнууд элирүүлэгдэжэ, тэдээниие усадхаха хэмжээнүүдые хараалһан дэлгэрэнгы шиидхэбэри баталан абтаа һэн.

Мүнөө комсомольско бүхы организацинуудта тус шиидхэбэри зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэжээл бэлэдхэлгэдэ комсомолецууд ба залуушуул бүри олоороо хабаадажа байна. Улам дээшэлүүлэгдэһэн уялганууд абтана. Молотовой нэрэмжэтэ колхозой комсомольско организациин (секретаринь нүхэр Бадмаев) 30 гаран комсомолецууд ба союзнабэшэ 40 залуушуул тэжээл бэлэдхэлгэ дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, ажалай үндэр бүтээсэнүүдые туйлана. Хүдэлмэриин шанарые ба ажалай эмхидхэлые шалгахын тула комсомольско хиналтын пост байгуулагданхай. Тиихэдэ, 10 агитаторнууд-комсомолецууд тэжээл бэлэдхэгшэдэй дунда агитационно-нииитын хү… мэри ябуулна.

Тэрэшэлэн Калининай нэ… жэтэ колхозой комсомолецууд … хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаад… на. Тэдэнэр воскреснигүүдые … гэргэжэ, 50 тонно набшаһата … жээл бэлэдхээ, гадна хэдэн … баад тонно силос дараһан ба…

Гэбэшье, олон комсомольско … ганизацинууд пленумэй шиид… риие бэелүүлэн, тэжээл бэл… гээр эрид хубилалта хэжэ ша… гүй. Жэшээнь, «Путь Л… «Коммунизм» Ленинэй, Св… эй нэрэмжэтэ колхозуудай … мольско организацинууд мүнөө … лотор залуушуулые тэжээл бэл… хэлгэдэ хабаадуулнагүй. … комсомольско организацину… секретарьнуудынь, илангаяа н… Тугаринов («Путь-Ленина» … хоз) ямаршье үүсхэл оролдо… гүйгөөр хүдэлмэрилнэ.

Ажахын энэ шухала кампани… малажалда тэжээл бэлэдхэл… түлэг дундаа ябажа байхада, к… сомольско организацинууд б… хүсэеэ элсүүлэн, эдэбхитэйгээр … баадалсаха ёһотой.

Г. Чесанский.

Тэжээл бэлдэлгэдэ бүхы хүсөө элсүүлэе

Иимээр хүтэлбэрилжэ болохогүй

гын аймагай колхозууд а ондо тэжээл бэлэдхэлгын мэрие хэзээ хэзээнэйхиһээ ой гуримтайгаар ябуулха, малдаа бардам хүрэхэ тэжээл хын түлөө бүхы оролдолгоёо ха ёһотой байгаа. Тиигэбэшье, хуряалгын түрүүшын үдэрһөө гуримгүй ябадал үзэгдэнэ. гай олонхи колхозуудай хүрилэгшэд тэжээл бэлэдхэлгэ ВКП(б)-гэй обкомой ба рес икын Министрнүүдэй Соведэй олые сэхэ тоохогүй замда н байха юм.

мгтал энэ шалтагаанаар кол д набшаһата тэжээл бэлэд ын, силос даралгын графигые лдуулһан байна. Графигай р аймагай колхозуудта 3875 о силос дарагдаха байһан аад, доо 1199 тонно (31 процент) гдаа. Жэшээнь, Ворошиловай жэтэ колхоздо набшаһата тэ бэлэдхэхын түлөө һурагшадай лга 5 дахин эмхидхэгдэжэ, 18 хүн энэ хүдэлмэридэ гара байгаа. Гэбэшье, тэдэнэр орой 16 центнер набша мүшэр бэлэһэн байха юм. Энэ ха набшаһата тэжээл бэлэлгэдэ колхозой түрүүлэгшэ р Карпуковой харюусалгагүй хандаһаниие эли тодоор гэрнэ. Энэ хүдэлмэриие мүнөө ог он зогсоожорхиһон ябадал мүн энэй гэршэ болоно. Энэ хоз оройдоо 12 тонно силос да һанаагаа амаршоо. Тиихэдэ, сабшалгые тон эмхигүйгөөр ээ. Сабшалгада оройдоо 12— хүн гараһан байна. Тэдэнэй л тон муугаар эмхидхэгдэнхэй, нхи колхознигуудынь ажалайн нормонуудые дүүргэнэгүй. Колой түрүүлэгшэ ба бригадир саб лан дээрэ үсөөн үзэгдэдэг.

рэшэлэн Кировэй нэрэмжэтэ козой хүтэлбэрилэгшэд—түрүүлэгшэ нүхэр Будажапов, парторгаацинин секретарь нүхэр Бальжинаев гэгшэд үнгэрэгшэ жэлэй ай үбэлжэлгэһөө зохихо тоб ол хээбди, байгша ондо мал хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхын ээ хэмжээ абахабди гэжэ аймаорганизацинуудые нэгэнтэбэшэ дуулһан байгаа. Тиигэбэшье, энэр үгэһэн үгээ үнншье бо гүй мартажархёо. Тус колхоз шаһата тэжээл бэлэдхэлгые хдхээгүй. Будажапов Бальжинаев хоёр малдаа шэмэтэ тэжээл бэлэдхэхэ ябадалые тоодоггүй дээрэһээ силос даралгые таһалдуулжа байна. Аймагай хүдөө ахын таһагай мэдээнэй ёһоор колхоз 300 тоннын орондо оройдоо 23 тонно силос дараһан байна.

Зүгөөр энэ колхоздо силос даралгын хүдэлмэри «силосно нүхэн лэ дүүргэгдэе һаа хамаагүй» гэһэн гуримаар хэгдэдэг байха юм. Тэрээнһээ байтагай, силос дарахын түлөө бригадануудынь уһалагдадаг сабшалангайнгаа ногоое сабшажархёо. Сабшагдаһан ногоогоо хэршэнгүйгөөр, муугаар хашаалагдаһан нүхэнүүдтэ хээ. Тиихэдэшье нүхэнүүдтэ хэһэн силосоо хойто үдэрынь хушаһан байха юм. Энэ шалтагаанһаа дарагдаһан силосынь гутажа, хэрэггүй болошоо. Теэд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мүн аймагай хүдөө ажахын таһаг тэрээниие шалгажа үзөөгүй, һайн силос гэжэ тоолоһоор. Энэ колхоздо үбһэ сабшалга тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Сабшалга сомолго хоёрой хоорондо забһар гаргагдана.

Тэрэшэлэн Маяковскиин, Молотовой нэрэмжэтэ колхозуудта набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ, силос даралга ба үбһэ хуряалга мүн лэ хангалтагүйгөөр эмхидхэгдэнхэй. Эдэ колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын тусхай бригадануудшье бүридхэгдөөгүй.

Дээрэ хэлэгдэһэнһээ харахада, ниитынгээ малда тэжээл бэлэдхэхын түлөө аймагай олонхи колхозуудай ёһотой большевистскээр тэмсэдэггүй байһаниинь элитэ болоно. Иимэ тэсэшэгүй баримтануудые хаража байбашье, аймагай хүдөө ажахын таһаг, аймгүйсэдком ба партиин айком болбол ниитын малда тэжээл бэлэдхэхэ шухалын шухала кампаниие таһалдуулжа байһан зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдые аргадаһан зандаа байха юм. Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын ба силос даралгын түсэбые таһалдуулһан гэмтэ нюурнуудта шанга эрилтэ хэгдээгүй байһаар.

Партиин айкомой ба аймгүйсэдкомой түлөөлэгшэдэй нэгэ зүблөөн дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Попов колхозуудта ошохо түлөөлэгшэдтэ иигэжэ мэдүүлбэ:

—Мүнөөдэртөө дааһан колхозуудтаа барандаа гарагты. Тэжээл бэлэдхэлгын түлөө айкомой ба аймгүйсэдкомой урда нюураараа харюусахаяа мэдэгты.

Иигэжэ ВКП(б)-гэй айком ба аймгүйсэдком тэжээл бэлэдхэлгын бүхы хэмжээ-ябуулгануудые өөһэдынгөө түлөөлэгшэдтэ сүм даалгахые һэдэдэг байна. Теэд, удаань 10-аад хоног үнгэрбэшье, айком болбол тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдһөө асуухаһаа байтагай, өөрынгөө түлөөлэгшэдһөөшье асуугаагүй байха юм. Колхозуудта гараһан түлөөлэгшэдшье тэжээл бэлэдхэлгын ябасые хурдадхажа шадангүй, миил хоохоор гүйлгэдөөд лэ бусашаад байна. Жэшээнь, Маяковскиин нэрэмжэтэ колхоздо түлөөлэгшөөр ерэһэн аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Бурцев акт бэшээд лэ ябашаһан байгаа. Тэрэшэлэн Ворошиловай, Кировэй, Ленинэй нэрэмжэтэ, «1-е мая», «Красный пахарь» колхозуудта аймагай түлөөлэгшэд ерэбшье һаань, тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри үнеэхил хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байна. Колхозуудые өөһэдынгөө түлөөлэгшэдөөр хүтэлбэрилүүлхэ метод хадаа даалан хэрэгжэхэгээ түлөө харюусалгаяа олон колхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй мартажархиха ябадалда хүргэдэг. Мүн лэ энэ хангалтагүй хүтэлбэрин үрэнь юуб гэхэдэ, хүдөө ажахын олон мэргэжэлтэд тэжээл бэлэдхэлгые эмхидхэлгэшэд байхын орондо, миил баримтануудые тэмдэглээд лэ һуудаг болошонхой. Жэшээнь, мэргэжэлтэдэй Чайвановой (Гильбирын зооветучасток), Славина (Каленовско зооветучасток), Непряхин (Гурульбын зооветучасток) болон бусад харьяата колхозуудтаа тэжээл бэлэдхэлгын ябаса тухай огто һонирходоггүй, байха юм. Имагтал мэргэжэлтэдэй гэмээр Гильбирын сомсоведэй колхозуудай силос даралгада голодоһон гаргагдаһан байна.

Колхозно ниитын малда тэжээлэй бата бэхи база байгуулха хэрэгтэ аймагай МТС-үүд угаа ехэ үүргэ дүүргэхэ ёһотой байгаа. Теэд МТС-үүд үбһэ хуряалгада дүүрэн хүсөөрөө ороодүй. Жэшээнь, Саянтын МТС-эй тракторна агрегадууд оройдоо 18 гектар үбһэ сабшаад байна. Тиихэдэ Кировэй, Ворошиловай, Калининэй нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд силосорезкэнүүдээр хангагдаагүй дээрэһээ силос хэршэхэ аргагүй дарадаг байгаа. Силос даралгые ба үбһэ сабшалгые аймагай МТС-үүдэй таһалдуулжа байһаниие партиин айком болон аймгүйсэдком һайн мэдэжэ байбашье, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табиадүй байһаар. Иволгын аймагай колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри имагтал аймагай хүтэлбэрилхы организацинуудай ажахын-политическэ энэ шухала кампаниие хангалтагүйгөөр, ёһо тэдыгээр толгойлһон, өөрөө бүтэхэдэнь найдажархиһан дээрэһээ гүнзэгы таһалдалда оруулагдаа.

Г. Анатольев.

Улам оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ

Заиграйн аймагай Старо-Брянска сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артель (түрүүлэгшэнь нүхэр М. А. Балаганский) партиин обкомой IV ба V пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын тула эдэбхитэйгээр тэмсэнэ. Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгын ба эртын силос даралгын түсэб эндэхи колхознигууд сүм дүүргээд, үбһэ хуряалгада эмхитэйгээр ороо.

Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэдэ залуушуул илангаяа һайнаар хүдэлмэрилээ. Эдэнэр 800 центнер набшаһа мүшэр бэлэдхэһэн байна. Комсомолецууд М. П. Игнатьева, В. С. Бутакова, Кострова ба бусад үдэр бүринги даалгабари үлүүлэн дүүргэнэ. Үдэр соогоо 4 центнер набшаһа мүшэр бэлэдхэхын орондо 4,5—5 центнерые һайн шанартайгаар эдэнэр бэлэдхэнэ.

Мүн гар хажууршад, гэрэй зээн эхэнэрнүүд Тютрина, Балаганская, Игнатьева гэгшэд үдэр бүри 0,60 гектар газар сабшана. Тэжээл бэлэдхэлэй бригадынхидай хүсөөр 118 тонно силос дарагдаһан байна.

Энэ жэлдэ тус колхозой сабшалангай ургаса үлэмжэ һайн байжа, эндэхи колхознигууд нёдондо жэлэйхиһээ эртэ, эмхитэйгээр үбһэ хуряалга эхилээ. Мүнөө энэ колхозой сабшалан дээрэ 8 сенокосилканууд, 40 гаран гар хажууршад хүдэлмэрилжэ ябана. Түрүүшын үдэрһөө эхилээд эдэнэр бултадаа үдэрэйнгөө нормо дүүргэнэ.

Морин сенокосилкын машинистнууд Тютрин, Балаганский, Трофимов, Солдатов гэгшэд 4 гектар газар сабшаха нормотой аад, 5—6 гектар хүрэтэр сабшадаг байна. Июлиин 13-һаа тракторна агрегат хүдэлмэрилжэ захалаа.

Үбһэ хуряалгын хүдэлмэри ябуулхатаяа хамта эндэхи колхознигууд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ба силос даралгые үргэлжэлүүлнэ. Энэ хүдэлмэридэ үбгэд, үхибүүд хамтадаа 45 хүнүүд ябана.

Таряа хуряалга эхилтэр тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри сүм дүүргэхын тула тус колхозой гэшүүд улам оролдосотойгоор хүдэлмэрилнэ.

П. Леушин.

Холын Баунтда

Энэ жэлдэ аймагай колхозууд үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ эмхитэйгээр үбһэ хуряалга эхилээ. Июлиин 10-да аймагай бүхы колхозууд үбһэндэ ороод, түрүүшын гектарнуудые сабшаба.

Амалатска сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой сабшалан дээрэ 9 сенокосилканууд, 30 гар хажууршад түрүүшын 100 гаран гектар сабшаад, мүнөө хуряажа байна. Калининай нэрэмжэтэ эвенкийскэ колхозой сабшалан дээрэ 30 хүнүүд хүдэлмэрилнэ.

Үбһэ хуряалгатаяа хамта аймагай колхозууд набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ ба силос даралга ябуулна. Бэлэдхэһэн набшаһа мүшэрөө Кяхтын аймагай колхозуудай жэшээгээр тэдэнэр мүн хатаана.

К. Торгашин.

5400 центнер набшаһата тэжээл

Набшаһата тэжээл бэлэдхэхэ ба ос дараха хүдэлмэринүүдтэ офсоюзна организацинуудые ха дуулха тухай Бурят-Монголой лпрофсоведэй Президиумэй тог олые бэелүүлэн, гүрэнэй эмхи ргаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй офсоюзай олохон айкомууд воскреснигүүдые эмхидхэһэн байна.

Энэ хүдэлмэри Хэжэнгын, Прибайкальска болон бусад аймагууд һайнаар үнгэргэгдэнэ.

Гүрэнэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай мянгаран гэшүүд воскреснигүүдтэ баадажа, 5400 центнер набшаһата тэжээл бэлдээд, колхозуудта шаагаа.

Ц. Цыдыпов.

ҮХИБҮҮДЭЙ ТУҺАЛАМЖА

Июниин эхеэр болоһон ВЛКСМ-эй Заиграйн айкомой III пленум дээрэ Крупскаягай нэрэмжэтэ детдомой комсомольско организациин секретарь нүхэр Андреева гэгшэ набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ, колхозуудта туһалха уялга коллективэйнгээ үмэнэһөө абаад, аймагай бүхы һурагшадта хандаа һэн. Эдэнэр хэлэһэн үгэдөө хүрэжэ, абаһан уялгаа бодото хэрэгээр баталба.

Тус детдомой коллективэйхид оло дахин воскреснигүүдые эмхидхэжэ, «1-е мая» колхоздо — 300 центнер, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо—160 центнер, Энгельсын нэрэмжэтэ колхоздо—35 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэжэ үгэһэн байна. Абаһан уялгаяа хүсэд дүүргэбэшье, эдэнэр мүнөө набшаһа мүшэр бэлэдхэлгэ үргэлжэлүүлһөөр. Эндэ ябаһан звено бүхэнэй хоорондо социалистическэ мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Олонхи үхибүүд үдэрэйнгөө даалгабари дүүргэдэг. Комсомолецууд ба пионернүүд ажалай үльгэр жэшээ харуулан, түрүү зэргэдэ ябана. Жэшээнь, Нина Загидулина, Аня Гармаева, Леля Лямичева ба бусад даалгабаряа 150 процент дүүргэнэд.

И. Филиппов.

Уһан замшадай түрүүшын амжалтанууд

Манай республикын уһан зам Зүүн зүгэй ба Сибириин бү уһан замшадтай хамта агууехэ ждь ба багша Сталинда бэшэг шэхэдээ, ехэхэн харюусалгатай хүндэтэй уялгануудые абаа н. Сэлэнгэ мүрэн дээрэ навига 10 үдэрөөр түрүүлэн дүүргэ түсэбһөө гадуур 6 мянган тон ашаа шэрэхэ, Сталинска шан лауреат, солото уһан замша рис Бурлаковай методые үй бэри дээрэ нэбтэрүүлэн, нави иин һүүлээр заводской заһаба оруулангүйгөөр 13 судна үбэ үедэ табиха гэхэ мэтын дээшэ үлэгдэһэн уялгануудые абаһан йгаа.

Улан-Удын пристаниин бүхы коллективүүд энэ уялгануудаа дүүр ын түлөө эрид шанга тэмсэжэ йна. Энэ тэмсэлдэ судн һнуудай болон бусад бүхы хүдэлмэришэд ронхой. Судн һнуудай командын шүүд, инженернүүд болон технигүүд ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ тушаа онсо анхарал хандуулжа, социалистическэ мүрысөө урган далайсатайгаар дэлгэрүүлнэ.

Үнгэрэгшэ жэлнүүдэй навигациин хүдэлмэридэ гүнзэгы шэнжэлэл хэжэ, флодуудай ябасые хурдадхаха, судн һнуудай миин байлгые шууд усадхаха, тэдэнэй шэрэлгын бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар амжалтанууд туйлагдана. Ашаа тээлгые хүлеэн, флодойнгоо хэдэн үдэрөөр миин байдаг ябадалые усадхажа шадаһан «Пограничник» гэжэ пароходой команда энэ жэлэй навигациин үедэ түсэбһөө гадуур 145 мянган физическэ тонно-километртэ ашаа шэрэхэ арга боломжотой болобо. Бусад пароходуудай командануудмүн лэ түсэбһөө гадуур ашаа шэрэхэ байһан резервэнүүдтэй болоһон байна.

Навигаци эхилһээр 2 һара үнгэрбэ. Тиин, энэ үе соо хараалагдаһан дээшэлүүлэгдэһэн түсэб горьтойгоор үлүүлэгдэн дүүргэгдэв. Энэ хадаа нүхэр Сталинда үгэһэн уялгаяа тус коллективүүдэй нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ шадаха байһыень гэршэлнэ. Буксирна пароходуудай командануудай гэшүүд ашаалгада ба ашаа буулгалгала бултадаа эдэбхитэйгээр хабаадажа, судн һнуудай миин байлгые эрид доошолуулна.

«10 лет Бурятии» гэжэ пароходой команда июль һарын эхеэр нэгэ рейс түсэбһөө гадуур хэжэ, Сүхын арһанай заводто шулуу нүүрһэ, Бичурын сахарна заводто барилгын материалнуудые абаашаха зуураа графигаа болзорһоонь урид дүүргэһэн байна. Тиихэдэ, «Пограничник» гэжэ пароходой команда үнгэрэгшэ 2 һара соо 600 үлүүтэй тонно ашаа түсэбһөө гадуур шэрээ.

Судн һнуудай ябасые түргэдхэхэ хэрэгтэ часовой график ехэхэн туһалаа. Иимэ график Сэлэнгэ мүрэн дээрэ мүнөө жэлдэ эгээн түрүүшынхеэ бэелүүлэгдэжэ эхилээ. Теэд, үнгэрэгшэ 2 һарын хүдэлмэри ажалай энэ прогрессивнэ формын ашагтай туһатай байһые дүүрэнээр харуулба.

Тус графигта ороһонһоо хойшо командануудай гэшүүдэй дунда ажалай жаяг заршам бүхэжэхэһөө гадна, социалистическэ мүрысөөн хүсэтэйгөөр дэлгэрдэг болоо. Тогтоогдоһон часовой графигаа минута алгадгүй дүүргэхын түлөө уһан замша бүхэн эршэтэйгээр тэмсэнэ. Хэрбээ энээнэй урда тээ рейс хэһэнэйнгээ дүнгые рейсын һүүлээр мэдэдэг байгаа һаа, мүнөө час, минута бүхэндэ мэдэхэ аргатай болоһондоо уһан замша бүхэн урмашана.

Часовой графигта ороһоор пароходуудай гүйсэ эрид дээшэлээ. Нүхэр Климентьев капитантай «10 лет Бурятии» гэжэ пароходойхид стахановска вахтада жагсаад, 24 километр ябаха график соогоо 30 километр ябаха зуураа, ехэхэн хэмжээнэй түлишэ арбилһан байна.

Штурман нүхэр Цыбиков вахтада жагсахын тулада капитанһаа судна абахадаа, тэрэнэй хүдэлмэриин дүнгые часовой графигай ёһоор уридшалан мэдээд, ябасынь нормые үлүүлэн дүүргэхэ уялга абаа һэн. Тиин штурман Цыбиков нэгэдэхи вахтынхидай хэһэн нормые нэгэ километрээр үлүүлбэ. Тэрэнэй һүүлээр вахтада жагсаһан штурман нүхэр Аверин гэгшэ нэгэ час соо пароходоо 32 километртэ ябуулжа, социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлээ.

Мүнөө Сэлэнгэ мүрэн дээрэ ябадаг пароходуудай бүхы командануудай гэшүүд вождь ба багша Сталинда эльгээһэн бэшэг соо абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Арадай ажахыда хэрэгтэй болохо ашаануудые саг болзор соонь шэрэхэ хүсэлэнтэйгөөр уһан замша бүхэн хүдэлмэрилнэ.

А. Коротаева.

Белоруссиа ССР. Минскэ автомобильна заводой маркатай «МАЗ — 205» гэжэ ашаа өөрөө буулгадаг хүсэтэ машинанууд коммунизмын агууехэ барилганууд дээрэ хүдэлмэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заводой хабсаруулгын цех дотор Куйбышевска ГЭС-тэ эльгээхын урда тээ бэлэн машинануудые туршан шалгажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Потребкооперациин финансова ажахые һайжаруулха

Бурят-Монголой республикын потребкооперациин системэдэ дүрбэн мянга үлүүтэй хүдэлмэрилэгшэд ажаллана. Тэдэнэрэй олонхинь даалгабарита ажалдаа социалистическээр хандажа, эрхим жэшээ харуулна.

Энэ коллективэй олон мянган гэшүүд советскэ худалдаа наймаае шадамар бэрхээр эрхилжэ, арад зониис промышленна эд бараатаар ба эдеэ хоолой зүйлнүүдээр элбэгээр хангахаһаа гадна, мүнгэн зөөри нөөсэлэн, коммунизмын асари ехэ барилгануудта өөһэдынгөө хубитые оруулжа байна. Түрүү потребкооперациин хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргэхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэнэ.

Жэшээнь, Яруунын аймпотребсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр Подшивалов) 148 мянган түхэриг мүнгэ түсэбһөө гадуур нөөсэлөө. Мүн Кабанскын аймпотребсоюзай (түрүүлэгшэнь нүхэр Огнев), Бурмонкоопсоюзай бэлэдхэлэй управлениин системын коллективүүд 400 гаран мянган түхэриг түсэбһөө гадуур нөөсэлхэһөө гадна, гүрэнэй ба кооперативна эд зөөри үрихэ, хулгайлха ябадалые эрид усадхаа.

Гэбэшье, республикын олонхи потребсоюзууд энэ жэлдэ тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байна. Үнгэрэгшэ хоёрдохи квартал соо республикын коопераорнууд эд бараанай эрьесын хоёрдохи кварталай түсэбые нёдондо жэлэй тус кварталтай жэшэбэл табан миллион түхэригөөр дутуу дүүргэээ.

Тарбагатайн аймпотребсоюз мүнгэ нөөсэлхэ хоёрдохи кварталайнтаа түсэбые 39 мянган түхэригөөр, Түнхэнэй аймпотребсоюз 62 мянган түхэригөөр, лесоторговой нэгэдэл (директорынь нүхэр Нархинов), районууд хоорондын Иркутска база (директорынь нүхэр Кельман), Кяхтын аймпотребсоюз (түрүүлэгшэнь нүхэр Караваев) 25—41 мянган түхэригөөр түсэбүүдээ дутуу дүүргэээ.

Зарим аймагуудта худалдаа наймаан муугаар ябуулагдана. Сэлэнгын, Прибайкальска, Баргажанай болон бусад олон аймпотребсоюзуудай сельпонууд худалдаа наймаа культурнаар хэжэ шаданагүй. Магазинууд соогоо ариг сэбэрые сахиха, худалдан абагшадта культурнаар хандаха ябадалые оройдоошье сахидаггүй юм.

Мүнөө үбһэ хуряалга эхилбэ. Олонхи колхознигууд сельпонуудай магазинуудһаа холо байдаг бригадануудта хүдэлмэрилхөө гараһан байна. Тиимэһээ, сельпонуудай магазин бүхэн нүүдэл наймаа эмхидхэжэ, колхознигуудай хүдэлмэрилжэ байһан бригада бүхэндэ үргэн ассортиментын эд товар худалдаха үүргэтэй болоно.

Бурмонкоопсоюзай хүтэлбэрилэгшэд дээрэ хэлэгдэһэн гээгдэнги аймпотребсоюзуудай финансова ажахые һайжаруулха тухай тодорхой хэмжээ ойрын үдэрнүүдтэ абаха бээз гэжэ найдагдана.

А. Еранский.

Малшадай дунда культурна хүдэлмэри хангалтагүй

Дыренэй сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ (Курумкан) колхозой малшадай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Туе колхозой малынь зунай үедэ арба гаран гүүртэнүүдтэ тараагданхай. Теэд, тэндэ байһан һаалишадай ба хонишодой дунда нэгэшье лекци, элидхэл ба хөөрэлдөөн үнгэргэгдөөгүй байһаар хоёр һара үлүүтэй болоо. Эндэхи участогуудта колхозой хүтэлбэрилэгшэд хаа яа ерэдэг, теэд малшадай ажабайдал ба тэдэнэй культурна эрилтэнүүд тухайда тон багаар анхаралаа табидаг юм. Эдэ участогуудта агитаторнууд табигдаагүй, улаан булангуудшье эмхидхэгдээгүй байна. Куллагта гэжэ газарта байһан 15 заимкануудай нэгэндэнь улаан булан бии гэжэ тоологдодог аад, тэндэнь нэгэшье плакат, картина ба газетэ, журнал үгы юм. Харин энэ улаан булангынь һаалишанай байра болошонхой.

Уншалгын байшангые даагша Бодоулов эдэ заимкануудаар хаа яа үзэгдэдэг аад, юушье хэнгүй бусашадаг байна. Мүн зооветеринарна мэргэжэлтэдшье лекци, элидхэлнүүдые хэдэггүй, хара мүрөө хараад лэ ябажа байдаг.

Малшадта кино оройдоо харуулагданагүй. Харин һарадаа 1—2 дахин кино ерэхэдээ, колхозой центртэ һуудаг ажалшадта харуулаад лэ бусашадаг юм. Колхозой правлени малшадта кино харуулхые оролдодоггүй дээрэһээ киномеханигуудта гүүртэнүүдээр ошохо мори унаа үгэдэггүй байха юм.

Эдэ баримтанууд малшадай культурна эрилтые хангаха тухай колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй һаналаа табидаггүй байһаниие гэршэлнэ. Колхозой правлени ба партийна организаци малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие хэзээ һайжаруулха юм?

В. Баторов.

„Бурят-Монголой үнэндэ" бэшэһэнэй һүүлээр

„Агитационно хүдэлмэри һулаар ябуулна"

Манай газетын июниин 6-най номерто иимэ гаршагтайгаар толилогдоһон статья соо Хориин аймагай зарим колхозуудай тракторна ба полевой бригадануудай хүдэлмэрилэгшэдэй культурна эрилтэнүүд хүсэд хангагданагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Редакцида ВКП(б)-гэй Хориин айкомой мэдээсэһэнэй ёһоор, статья соо дурсагдаһан баримтанууд бултадаа тодороо. Тус статья Ждановай нэрэмжэтэ ба «Красный партизан» гэжэ колхозуудай партийна организацинуудай суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээ абтаа.

„Трактористнуудта ёһотой анхарал хандуулха"

Иимэ гаршагтай статья манай газетын июниин 30-най номерто толилогдоһон юм. Статья соо Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд трактористнуудай материальна ба культурна условиие һайжаруулха хэрэгтэ анхаралаа хандуулнагүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой мэдээсэһэнэй ёһоор статья соо дурсагдаһан баримтанууд тодороо.

Колхозой түрүүлэгшын уялгые дүүргэгшэ нүхэр Ширабондо элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудые усадхаха талаар ВКП(б)-гэй айкомой зүгһөө заабари үгтэһэн байна.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, июлиин 14. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани июлиин 14-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Фронтын бүхы участогууд дээрэ Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай һайндуратантай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ ба лисынмановска армида ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулжа үргэлжэлһөөр.

ПХЕНЬЯН, июлиин 16. (ТАСС). Корейскэ Арадай армиин частьнууд Хитадай арадай һайндуратадай отрядуудтай нигта хани харилсаатай ябажа, американо-английска интервентнүүдэй сэрэгүүдтэ ба лисынмановска марионеточнэ армида хүнүүдэй ба техникын талаар ехэ гээлтэ хоролтонуудые ушаруулан, байлдаануудые хэжэ үргэлжэлһөөр гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани мүнөөдэр мэдээсэбэ.

Реджуэйдэ Ким Ир Сенэй ба Пын Дэ-хуэйн үгэһэн харюу

ПХЕНЬЯН, июлиин 14. (ТАСС). Генерал Ким Ир Сен ба генерал Пын Дэ-Хуэй генерал Риджуэйдэ иимэ харюу эльгээгээ:

Генерал Риджуэй!

Танай июлиин 13-най бэшэг абтаа. Кэсоной райондо нейтральна зоно байгуулхые энэ бэшэг соогоо та дурадхаһан байгаат. Хоёрдохи шатын зарим асуудалнуудаар арсалдаанууд ба ойлголсоогүй ябадал зайсуулха зорилгоор, мүн даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдэй нормальна болохын тулада, бидэнэр хэлсээнүүдэй болохо үедэ Кэсоной райондо саг зуурын нейтральна зоно байгуулха ябадалые үндэһөөрнь зүбшөөнэбди.

Иимэ асуудалнуудые: нейтральна зоно хэды километр үргэлжэлхэ ёһотойб гэһэн асуудалые, мүн манай талын сахюулые гэдэргэнь болгоһоной һүүлээр хоёр талануудай түлөөлэгшэдэй аюулгүй байдалые хангаха тухай, хоёр талануудай холбооной офицернүүдэй албанай нэгэдэмэл пунктые Пханмунчем нютагта байгуулха тухай асуудалые ба бусад асуудалнуудые нэгэдэхи заседани дээрээ шиидхэхэ эрхые хоёр талануудай делегацинуудта олгохые дурадханабди.

Дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай мүнөөнэй хэлсээнүүдтэ забһарлалга гаргаһан, корреспондентнүүд тухай асуудал хадаа нейтральна зоно байгуулха тухай асуудалтай ямаршье холбоогүй байна. Һүүлэй энэ асуудал тухай танай холбооной офицер гансахан дахин июлиин 8-да дурдаһан байгаа. Тэрэнэй һүүлээр танай түлөөлэгшэд энэ асуудал табяагүй. Холбооной офицернүүдэй уялганууд юуб гэхэдэ, жэжэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ болоно, гэбэшье тэдэнэр нейтральна зоно байгуулха гэхэ мэтын асуудалнуудые зүбшэн хэлсэхэ эрхэ түлөөлэлгэгүй байна.

Хэлсээнүүдэй забһарлалгын шалтагазниинь болоһон корреспондентнүүд тухай асуудал эгээн хоёрдохи шатын асуудалнуудай нэгэн мүн, тус асуудал хэлсээнүүдэй забһарлалгын шалтагааниинь болоно жо шадахагүй, мүн хэлсээнүүдые таһалдуулха шалтагаан болохо ёһогүй байна. Зүблөөнэй нормальна ябажа ба зүблэхэ зүйлэй үшөө баталагдаагүй байхада, танай делегаци заседани дээрэ энэ асуудал табиһан байна, тиимэһээ энэ асуудалаар хэлсээ туйлагдаагүй байһан ушарһаа элдэб оронуудай корреспондентнүүдые Кэсон урижа ерүүлхэнь ашаггүй гэжэ манай делегаци тоолоһон байгаа. Хоёр талануудай хоорондоо зүблэрэн байжа, бүхы асуудалнуудай шиидхэгдэхэ принцип баримталхые дурадханабди. Энэ принцип үнэн зүб ба арсашагүй гэжэ тоолонобди. Корреспондентнүүд тухай асуудалаар хэлсээ туйлагдаагүй байһан ушарһаа, танай тала тэрэниие нэгэн талатайгаар ба хүсөөр бэелүүлхэ ёһогүй. Хэлсээнүүдтэ удаан забһарлалга гаргахагүйн тулада, хоёрдохи шатын иимэрхүү асуудалһаа боложо тэрэниие таһалдуулхагүйн тулада, бидэнэр танай 20 корреспондентнүүдые танай делегациин персоналай хубинь гэжэ тоолохо гэһэн танай дурадхалые зүбшөөнэбди.

Энээнтэй дашарамдуулан, бидэнэр танай талада туһаламжа үзүүлхэ гэһэн захиралтые манай делегацида үгөөбди.

Ким Ир Сен,
Корейскэ Арадай армиин Верховно командалагша.

Пын Дэ-хуэй,
Хитадай һайндуратадай командалагша.

1951 оной июлиин 14.

Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүд тушаа

ПЕКИН, июлиин 15. (ТАСС). Синьхуа агентство Пхеньянһаа иигэжэ дамжуулна:

Корейскэ фронтын штабһаа манай корреспондентын абаһан мэдээсэлэй ёһоор, Кореядэ даб дээрэхи эблэрэлгэ тухай хэлсээнүүдтэ хабаадагшадай гурбадахи заседани 3 үдэрэй забһарлалгын һүүлээр июлиин 15-най 13 часта болобо.

Кэсоной районие нейтральна зоно болгохо тухай асуудал, хэлсээнүүдэй боложо байһан районой хэмжээнүүд тухай асуудал, энээнтэй холбоотой бусад тодорхой асуудалнууд заседани дээрэ түргөөр шиидхэгдээд, удаа тээнь хоёр талануудай табиһан зүблэхэ зүйлнүүдые зүбшэн хэлсэжэ үргэлжэлөө.

Заседани 15 часта дүүрэә. Дүрбэдэхи заседани июлиин 16-най 9 часта болохо.

Вьетнамска арадай армиин амжалтанууд

ШАНХАЙ, июлиин 13. (ТАСС). Хойто Вьетнамһаа Вьетнамска информационно агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, майн 28-һаа хойшо һара соо үргэлжэлһэн байлдаануудай үедэ Нинь-Бинь Фу-Ли фронт дээрэ ба Хойто Вьетнамай тала газарай ондоо фронтнууд дээрэ дайсанай 6 мянга гаран солдадууд алагдаа, шархатаа, плендэ абтаа гэжэ Вьетнамска арадай армиин генеральна штабай коммюнике соо мэдээсэгдэнэ.

1951 оной майн 28-һаа июниин эсэс хүрэтэр арадай армиин сэрэгүүд дайсанай 7 үлүүтэй батальонуудые усадхаа гэжэ коммюнике соо хэлэгдэнэ. Дайсанай 4200 хүн алуулһан ба плендэ абтаһан, 2000 хүн шархатаһан байна. Тэрээнһээ гадна, шэнээр сэрэгтэ абтаһан 1200 хүн буһалгаа гаргажа, арадай армиин талада ороо. Эдэ байлдаануудай үедэ младша лейтенантһаа майор хүрэтэр зэргэтэй французска 30 гаран офицернүүд алагдаһан, плендэ абтаһан гү, али хүндөөр шархатаһан байна. Тэдэнэй тоодо Дальна Востогтохи французска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главпокомандалагша генерал Де Латтр де Тассиньи гэгшын хүбүүн лейтенант Бернар Де Латтр де Тассиньи гэгшэ байгаа. Трофейнүүд абтаа.

Арадай сэрэгүүд 75-миллиметрын ехэ буу, 22 грузовик-амфиби, 13 броневик ба автомашина үгы хэһэн, десантна 3 судно, гол мүрэнэй нэгэ пароход шэнгээһэн ба нүгөө нэгэн пароходые гэмтээһэн, тэрэшэлэн 5 самолёт үгы хэһэн байна.

Урда Вьетнамда арадай армиин сэрэгүүд Сайгонһоо хойгуурхи райондо дайсанай шэрүүн шанга 4 атакые гэдэргэнь сохёо, тиин дайсанай 650 солдадууд ба офицернүүд, тэрэ тоодо 1 майор ба 6 капитан алагдаа. Эдэ операцинуудай үедэ арадай армиин сэрэгүүдээр шэнгээгдэһэн дайсанай гол мүрэнэй 9 транспортнуудай хүнүүд алагдаа.

Нэгэ һарын байлдаанууд юу харуулааб гэхэдэ, Вьетнамска Арадай арми техникэ шудалан ашаглалгын ба тактикын талаар ехэ амжалтануудые туйлаһан байна. Бүхы эдэ байлдаануудта арадай арми добтолгын үүсхэлые гаргаа.

Нинь-Бинь-Фу-Ли фронт дээрэхи илалтанууд хадаа дайсанай гол хүсэнүүдэй ехэнхи хубиие үгы хэһэн ябадал болоно, тэдэ илалтанууд Хойто Вьетнамай тэгшэ газарай бүхы районуудта партизанска дай дэлгэрүүлхэ зохистой арга боломжо хангаа, марионеточнэ сэрэгэй моральна байдалые муудхаа.

Эдэ илалтанууд хадаа дайсанай эзэлһэн районуудай хүн зоной үүсхэлые дэбжүүлбэ, арадай эсэргүүсэлгын хүсэндэ, Вьетнамска арадай армиин хүсэндэ, президент Хо Шин-Минэй ба арадай правительствын алас холые харалгада арад олониитын этигэдэг этигэлые бэхижүүлэә.

Чехословацка республика. Млада-Болеслав городтохи автомобильна заводой коллектив ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө тэмсэнэ. Ударник-фрезеровщик Вацлав Черны завод дээрээ алдаршанхай. Тэрэ 4 станок дээрэ хүдэлмэрилхэдөө, 2,5 нормо дүүргэнэ. В. Черны уралан нарижуулгын гурбан дурадхал оруулжа, 300. 000 гаран крон алмаһан байна. Өөрынгөө дүй дүршэлые өнэ ударник залуу хүдэлмэришэдтэ дамжуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: фрезеровщик В. Черны.

ТАСС-эй фотохронико.

Женевэдэ арадай „эб найрамдалай һайндэр“ болоо

БЕРН, июлиин 10. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшад Швейцарида Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Хандалгада гар табюулха хүдэлөөе үргэдхэжэ байна. Һаяхан Женевэдэ ажалай партиин үүсхэлээр, арадай «эб найрамдалай һайндэр» эмхидхэгдэбэ. Эб найрамдалай түлөө швейцарска арадай тэмсэлые харуулһан олон тоото стенднүүд һайндэрэй боложо байһан городой талмайнуудай нэгэн дээрэ табигдаба.

«Швейцари—Советскэ Союз» гэжэ общество Сталинска шанда хүртэһэн советскэ уранзохёолшодой номуудые ба советскэ журналнуудые һайндэрөөр дашарамдуулан худалдаба.

Французска алдарта уран зохёолшо Доминика Дезанти, швейцарска элитэ артистнууд ба спортсменүүд «эб найрамдалай һайндэртэ» хабаадаа, олон хүнүүд суглараа. Швейцарска арад эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы оронуудай арадуудые толгойлһон агууехэ Советскэ Союзда инаг дуратайгаар хандана гэжэ ажалай партиин түрүүлэгшэ Николь һайндэр дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа мэдүүлбэ.

Эб найрамдалай тала баригшадай австрийска совет Австриин канцлер Фигльдэ бэшэг эльгээбэ

ВЕНА, июлиин 10. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Австрийска совет канцлер Фигльдэ бэшэг эльгээжэ, хандаба. «Австри эсэргүүсэнгүйгөөр дэлхэйн шэнэ дайнай плацдарм болохо ёһотой гү?» гэһэн асуудалда харюу үгэхые эриһэн олон тоото бэшэгүүдтэ ба резолюцинуудта Фигль харюусахаяа мүнөө хүрэтэр арсаһаар гэжэ тус бэшэг соонь заагдана.

«Австрийска арад,—гэжэ бэшэг соонь хэлэгдэнэ,—оронойнгоо бэеэ дааха байдалые, нэгэдэл ба эб найрамдалые хүсэнэ.

Австрида американецуудай хэжэ байгаа сэрэгэй бэлэдхэл тушаа танай дуугай байһан ушар манай арадай ехэнхи хубиин эб найрамдал тээшэ эрмэлзэдэг ябадалда зүришэнэ.

Австриие дайнай шэнэ хёморолдо оруулха һэдэлгэдэ эсэргүү бүхы хэмжээнүүдые шадаха хэмжээгээр ябахыетнай танһаа дахин эринэбди».

„Эб найрамдалай түлөө американецуудай поход“ гэжэ организаци Трумэнда телеграмма эльгээбэ

НЬЮ-ЙОРК, июлиин 13. (ТАСС). «Эб найрамдалай түлөө американецуудай поход» гэжэ организаци хэблэлдэ толилхо мэдээсэл тараагаа, июлиин 11-дэ тус организациин хүтэлбэрилэгшэд президент Трумэнда бэшэг эльгээжэ, Кореядэхи дайнай ябуулгануудые зогсоохо тухай хэлсээ түргөөр, амжалтатайгаар дүүргэхые эрибэ гэжэ тэндэнь хэлэгдэнэ.

Корея тушаа хэлсээнүүдэй дүүрэһэнэй һүүлээр, агууехэ гүрэнүүд уласхоорондын бүхы проблемэнүүдые шиидхэхын тула агууехэ гүрэнүүдэй хэлсээнүүдтэ зам табиха дальнавосточно бүхы проблемэнүүдые зүбшэн хэлсэхэ ба шиидхэхэ ёһотой гэһэн дурадхал телеграмма соонь хэлэгдэнэ.

Тэрээнһээ гадна, бүхы орон дотороо эб найрамдал хамгаалгын 100 мянган митингнүүд ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ, ООН-до ба американска правительствын гэшүүдтэ делегацинуудые эльгээхэ гэжэ хараалагдана.

Городнай болбосон түхэлтэй болгогдобо

Республикын столица—Улан-Удэ городые болбосон түхэлтэй болгохо талаар жэл бүри ехэ хүдэлмэри хэгдэнэ. 1951 оной түрүүшын хахад жэл соо энэ хүдэлмэридэ 790 мянган түхэриг гаргашалагдаһан байна.

Городой ЦЭС-эй дэргэдэ шэнэ бани баригдажа, һаяхан дүүргэгдээ. Эндэ 80 хүн нэгэ доро угаажа гараха юм.

Ленинэй, Доржи Банзаровай ба Кировэй нэрэмжэтэ улицанууд шулуу дэбдигдээ, городой бусад улицанууд, мүн Дээдэ-Березовка ошохо харгы заһабарилагдаа байна.

Тэрэшэлэн городые ногоорууха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ. Энэ хэрэгтэ 55 мянган түхэриг мүнгэн табигдаһан байха юм. Городой улицануудаар ба сквернүүдээр уляангир ба бусад олон тоото модо таригдаба.

Колхозно рынок үргэдхэгдэнэ

Колхозно рынок дээрэ эдеэ хоолой зүйлнүүд жэл ерэхэ тудам улам элбэгжэнэ. Тиихэтэй хамта колхозно рынок үргэдэжэ, тэндэ шэнэ шэнэ барилганууд хэгдэнэ. Улан-Удын ажалшадай депутадуудай городской Совет 1951 ондо колхозно рынок дээрэ баригдаха шэнэ барилгануудай ба заһабаріин хүдэлмэринүүдэй титульна список баталба. Рыногүүдэй барилгада 382,5 мянган түхэриг гаргашалагдаха байна.

Городой рынок дээрэ — овощной магазин, автогараж, Железнодорожно райондохи рынок дээрэ колхозникуудай бууха гэр, эдеэ хоолой 2 лабазууд баригдаха байна. Мүн колхозно рыногэй талмай асфальтировалагдаха юм.

И. Гроссман.

Хойто-Байгалай пионернүүдэй лагерь

Хойто-Байгалай аймагта Байкальск гэжэ посёлогто аймагай пионернүүдэй лагерь нээгдэбэ. Тэндэ Нижне-Ангарскын һургуулиин 60 пионернүүд ба һурагшад эльгээгдэһэн байна. Тэдэнэрэй олонхинь Нижне-Ангарскын рыбкомбинадай хүдэлмэришэдэй хүүгэд болоно. Пионерскэ лагериин хүүгэдые хүмүүжүүлхын тула Нижне-Ангарскын багшанар тэндэ эльгээгдэбэ.

Эндэ библиотекэ, газетэ, журнал, радиоприёмник ба хүгжэмэй инструментнүүд бии.

М. Смоляков.

Фабрико-кухни

Мяха-консервнэ комбинадай фабрико-кухнида мяханай пирожогуудые бариха цех эмхидхэгдээ. Тэрэ цехынхид сутка соо 6000 пирожогуудые барихабди гэһэн уялга абаба. Тус цехын нүхэр Тихоновэй хүтэлбэрилдэг бригада, үдэрэйнгөө даалгабариие 110—115 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Мүн эндэ мяханай котлетэ хэгдэдэг болохонь.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ

Улан-Удын гастрономой коллектив эд бараанай эрьесын 2-дохи кварталайнгаа түсэбые 103 процент дүүргэбэ

Гастрономой бакалейно-гастрономическа таһаг, ПВЗ-дэхи № магазин наймаа һайнаар хэнэ. Эрхим продавецууд Анисимова, Емельянова, Мельникова гэгшэд үдэр бүриингөө даалгабаринуудые ходоодоо үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Гастрономой коллектив 100 гаран мянган түхэригтэ алирһа, үгы сэ гэхэ мэтын зүйлнүүдые наймаалалсажа, 3-дахи кварталайнгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэбди гэһэн уялга абанхай.

Колхозой барилганууд

«Улаан Ярууна» колхоз (Ярууна) шэнэ барилгануудые үргэнөөр эрхилнэ. Мүнөө жэлдэ хэдэн шэнэ гэрнүүдые ба колхозойнгоо правленидэ конторо баряа. Аймцентрһээ гэрэл үгэхэ электростанци энэ колхоз дээрэ баригдажа байна.

Тэрэшэлэн гахайн ба шубуунай байранууд баригдажа дүүргэгдэбэ.

Г. Доржиева.

Спорт

Футболистнуудай уулзалга

Һаяхан «Динамо» стадион дээрэ футболоор РСФСР-эй түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөндэ хабаадалсаһан «Динамо» ба ПВЗ-гэй «Локомотивай» 1-дэхи командануудай уулзалга болобо.

Нааданай эхилһэнһээ хойшо 44 минутын үнгэртэр тэдэ хоёр команданууд тэнсүүгээр тулалдан байтараа, динамынхидай ворото уруу түрүүшын бүмбэгэ оруулажа, локомотивайхид тоо нээбэ.

Нааданай 2-дохи хахадта локомотивайхид мүн амжалгатайгаар наадажа, тэдэнэр тус матчые 2:0 гэһэн тоотойгоор илаба.

Аймагай шатаршадай турнир

Хэжэнгын аймагай центртэ шатарай турнир һаяхан дүүрэбэ. Турнирта 12 хүн шатараар түрүү һуурие буляалдаа. ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Будаев тус турнирта 11 очко абажа, 1-дэхи һуури эзэлээ. 10,5—10,5 очко абаһан Маханчеев, Жанчиков гэгшэд 2-дохи ба 3-дахи һууринуудые хубаалдаба.

А. Жамбалдоржиев.

Харюусалгата редактор
Б. А. ОЧИРОВ.

СССР-эй ба РСФСР-эй Центросоюзай Улан-Удын кооперативна техникум

1951—52 онуудай һуралсалай жэлдэ иимэ отделенинүүдтэ һурагшадые абаха тухай соносхоно гэбэл:

1. **Бухгалтерска**—советскэ кооперативна худалдаа наймаанай бухгалтернуудые бэлэдхэнэ.
2. **Түсэблэлгын** — советскэ кооперативна худалдаа наймаанай экономист-плановигуудые бэлэдхэнэ.
3. **Товароведнэ** — промышленна ба эдеэ хоолой эд бараанай товароведүүдые бэлэдхэнэ.

Һуралсалай болзор — 3 жэл. Түсэблэлгын отделениин нэгэдэхи курсада, мүн дунда һургуулиин 10-дахи классай база дээрэ түсэблэлгын тусхай группада һурагшад абтаха, тэндэ һуралсалай болзор—1 жэл 8 һара.

Һурагшад юрэнхы гуримаар гүрэнэй стипенди абаха ба ондоо тээһээ ерэгшэд хамтын байраар, дэрэ дэбисхэрээр хангагдаха.

Дунда һургуулиин 7-дохи классһаа доошо бэшэ эрдэмтэй, 14-һөө 30 хүрэтэр наһатай СССР-эй гражданинууд тус техникумдэ абтаха.

Техникумдэ орохые хүсэгшэд иимэ предмедүүдээр экзаменуудые бариха гэбэл:

1. СССР-эй Конституци (үгөөр)
2. Ород хэлэ ба литературна уншалга (үгөөр ба бэшэгээр),
3. Математика (үгөөр ба бэшэгээр).

Абалгын экзаменууд августын 1-һээ 20 болотор болохо.

Занятии сентябриин 1-һээ эхилхэ.

1950 ба 1951 онуудта 7-дохи классые һайшаалай грамотатайгаар дүүргэгшэд, шалгалтагүйгөөр абтаха байна.

1950 ба 1951 онуудта 10-дахи класс дүүргэгшэд түсэблэлгын тусхай группада шалгалтагүйгөөр абтаха.

Долоонжэлэй һургуулиие 1950 оной урда тээ дүүргээшэд СССР-эй түүхээр, ород хэлэ ба литератураар (үгөөр ба бэшэгээр), математикаар (үгөөр ба бэшэгээр) шалгалтануудые бариха.

г. Улан-Удэ ул. Кирпичная № 3, Улан-Удэнский кооперативный техникум гэһэн адресаар мэдүүлгэеэ эльгээхэ.

Мэдүүлгэдээ иимэ документнүүдые бодотоорнь хабсаргаха:

1. Һургуули дүүргэһэн тухай гэршэлгэ;
2. Түрэһэн тухай гэршэлгэ;
3. Автобиографи;
4. Бэеын элүүр тухай справка;
5. 3 фотокарточка,
6. Сэрэгэй албанда хамаарал тухай справка (сэрэгэй алба хэхэ уялгата нюурнууд);
7. Паспортаа бэеэрээ асаржа харуулха.

Шэлэһэн мэргэжэлээ заагаад, мэдүүлгэеэ директорэй нэрэ дээрэ эльгээхэ. 1951 оной августын 1 болотор мэдүүлгэнүүд абтаха.

Техникумдэ орогшод Улан-Удэ городто ерэхэ пропусктой ба гэрэй киигэһээ гараһан справкатай байха зэргэтэй.

Дирекци.

Хэлэгүй дүлии үхибүүдэй республиканска һургуули

7-һоо 12 хүрэтэр наһанай һурагшадые абаха тухай соносхоно.

Һуралсалынь түлбэригүй. Ондоо тээһээ ерэгшэдтэ хамтын байра, хубсаһа, хоол үгэхэ байна.

Мэдүүлгэнүүд августын 10 хүрэтэр абтаха.

Үхибүүд августын 25-най наана асарагдаха ёһотой.

Адрес: г. Улан-Удэ, Зауда, ул. Подгорная 26. **ДИРЕКЦИ.**

Мүнөөдэр Улан-Үдэдэ

ПРОГРЕСС кинотеатрта — Үдэрэй 12—2 часуудта «Райкомой секретарь» гэжэ картина, 4, 6, 8 час 20, 10 час 30 минутануудта «Алтан одоной кавалер» гэжэ үнгэтэ картина.

ЭРДЭМ кинотеатрта — 11—1 часуудта «Сталинградай тулалдаан» гэжэ картина. Һүниин 7—9 часуудта «Волочаевска үдэрнүүд» гэжэ кинокартинанууд харуулагдана.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 28. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов: партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем — 6-84. Для междугородных переговоров — 18.

Н—03639. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000